

BEZPŁATNE

CZASOPISMO POLONIJNE DLA CIEBIE

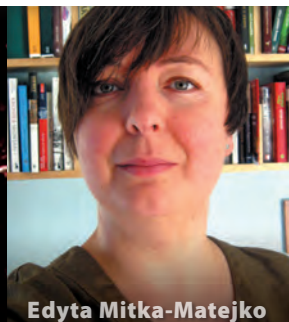

MOJEMiasto

nr 01 (34) styczeń / luty 2013

D W U M I E S I Ę C Z N I K

www.mm-gazeta.de

Edyta Mitka-Matejko

Krzysztof Dobrecki

Aldona Likus-Cannon

Grzegorz Spisla

Małgorzata Piegsa

Orlando

Daria Nadolska

Witold Szrek

Jolanta
Helena Stranzenbach

Bogdan Żurek

Jolanta Łada-Zielke

Beata Kołodziej

Ks. dr hab.
Jerzy Grześkowiak

Agnieszka Hekiert

Szczęśliwego Nowego Roku

2013

pomyślności i sukcesów w życiu zawodowym,

życzy redakcja i współpracownicy czasopisma Moje Miasto

www.iv-muenchen.eu

Integrationsdienst für polnische Sprache in Bayern

Wsparcie językowe w różnych okolicznościach

MIESZKANIA

Wsparcie językowe w poszukiwaniu mieszkania, skuteczne prowadzenie rozmów z wynajemcą

PRACA

Wsparcie językowe w poszukiwaniu pracy, prowadzenie skutecznych negocjacji z pracodawcami

KSIĘGOWOŚĆ

Kompleksowa obsługa firm we współpracy z niemiecką kancelarią podatkową

UBEZPIECZENIA

Możliwości zabezpieczenia przyszłości dzieci oraz wieku emerytalnego

DZIECI

Zapisy do szkoły i przedszkola, całoroczne wsparcie w formalnościach

Wsparcie dla Ciebie i Twojej rodziny

Dorota Fyda

Tel.: 0170 215 1931

Adres biura: PL-CONSULTING, Linprunstr. 49, 80335 München

Katarzyna Piwowar

Tel.: 0176 626 33 104

Postbank Finanzberatung

Ihr Ansprechpartner in allen Finanzangelegenheiten

- private Altersvorsorge
- Vermögensanlage und Vermögensaufbau
- Baufinanzierung und Bausparen
- Optimierung staatlicher Förderungen
- Postbank Girokonto
- Immobilienvermittlung

Ich berate Sie gerne, auf Wunsch auch bei Ihnen zu Hause.

Postbank Finanzberatung – Beratungscenter

Remigiusz Cwiklowski - Finanzmanager

BHW Postbank Finanzberatung AG, Sonnenstr. 9, 80331 München

Tel.: 089/743 603 75, Mobile: 0151 52557322, rcwiklowski@bhw.de

SPISTREŚCI

Moje Miasto

Popiełuszko - Wolność jest w nas 4

Polska Misja Katolicka 4

Miasto Młodych Młode kino nadziei Jolanta Łada-Zielke 5

Sasza Bogdan Żurek 6

Listy z Berdyczowa Carskie słowo Krzysztof Dobrecki 6

Żyj z klasą

W poszukiwaniu europejskiego męża... czyli wyznania młodej Japonki
Aldona Likus Cannon 7

Niezwykła księżniczka i tragiczny książę

czyli historia Therese von Bayern i Rudolfa von Habsburg
Jolanta Helena Stranzenbach 8

Każdy jest tancerzem Ks. dr hab. Jerzy Grzeškowiak 9

STUTTGART

Akademia o Józefie Piłsudskim Edyta Mitka-Matejko 10

Nasza klasa i Mury w Stuttgarcie

- wywiad z Elizą Banasik Edyta Mitka-Matejko 10

Książd Witold Broniewski 50-lecie kapłaństwa Małgorzata Piegsa 11

WYDARZENIA 12-13

Poradnik

**Zakładanie działalności gospodarczej
w handlu online** Beata Grygiel 15

Riester-Rente i Rürup-Rente

Ubezpieczenia emerytalne z dotacjami państwowymi
Marcin Studencki 17

Znacznie łatwiej o własne M Remigiusz Cwikłowski 18

Stosunek pracy bez pisemnej umowy o pracę
Izabela S. Demacker 20

Zatrzymać czas Mezoterapia kosmetyczna Annette Rusin 23

Zdrowie jamy ustnej cz. 1 lek. stom. Marian Znorowski 24

Aktualności

Kącik piękności Orlando 28

Muzeum Polskie w Rapperswilu 30

Pierwsze wrażenia z podróży DreamLinerem
na trasie Warszawa-Monachium Dominika Hilger 32

Włoskie smaki w Dolinie Słońca Sebastian Wieczorek 34

Daria Nadolska 36

Kącik muzyczny Agnieszka Hekiart 36

KALENDARYUM 37

Miasto Dzieci Beata Kołodziej 38

Dziewczyny z Bali nie lubią brązu Jolanta Łada-Zielke 39

od redakcji

Drodzy Czytelnicy!

No i wykrakaliśmy. Życzenia, ciepłych i pogodnych świąt, spełniły się. W Wigilię i Święta było tak ciepło, że monachijskie piwne ogródki otworzyły swoje podwoje, a widok spacerowiczów w krótkich rękawkach do rzadkości nie należał. Padł nienotowany do tej pory rekord przedwigilijnego ciepła, ponad plus 20 stopni Celsjusza! W tym samym czasie rodacy w Polsce mieli taką samą temperaturę, tylko poniżej zera. Ku podgrzaniu atmosfery dodajmy jeszcze, że od 21 grudnia mamy coraz dłuższy dzień, a więc nieuchronnie idzie ku wiosnie. Opon, na letnie, jednak zmieniać nie radzimy, bo jak mówią najstarsi alpejscy górale, tu i w kwietniu śniegiem sypnąć może.

Część z nas odpoczywa po świątecznych „wyczynach”, przy suto i dostatnio zastawionych stołach. Inni przerwy nie robią, gdyż karnawał w pełni. Ten przynajmniej pozwala na pozbycie się nadmiaru kalorii w tanecznych płasach.

A propos „polskich stołów”. W odróżnieniu od innych nacji, my Polacy, przed każdymi świątami zaopatrujemy się w żywność w ilościach wskazujących na zbliżanie się co najmniej wojny. Lodówki się nie domykają, a balkony... no właśnie, z balkonów - ze względu na wspomniane wyżej grudniowe „upały” - tym razem skorzystać nie mogliśmy. Dopychaliśmy więc chłodziarki kolanem, ratowali też nas niemieccy sąsiedzi, którzy w lodówkach zawsze „luzy” mają. Mimo największych „poświęceń” wszystkiego podczas dwudniowego świętowania nie zjedliśmy. Z podejrzanej świeżości sałatkami, mięsami i ciastami męczyliśmy się więc do Trzech Króli, a nawet dłużej. Tak było przed rokiem, tak było teraz i tak będzie za rok...

Drodzy Czytelnicy, z najnowszym wydaniem „Mojego Miasta” męczyć się nie będziecie, gdyż zaproponowana przez nas oferta zaspokaja najwybredniejsze gusta.

W numerze m.in. o poszukiwaniu europejskiego męża, niezwykłej księżniczce i tragicznym księciu, białoruskim akordeoniście i rosyjskim „słowie honoru”.

Karnawał w pełni, piszemy więc o tańcu, podpowiadamy jak wygrywać castingi i przedstawiamy dziewczyny z Bali.

Informujemy o dotyczących nas wydarzeniach. Wśród nich, o bawarskim orderze dla Polki, koncercie młodej wokalistki w Stuttgarcie, jubileuszu niezwykłego księdza, festiwalu filmów polskich i działaniach organizacji polonijnych.

W Poradniku - jak zawsze - cenne rady i uwagi naszych ekspertów, w których znajdziecie Państwo odpowiedzi na wiele nurtujących Was pytań.

Z życzeniami **wszelkiej
pomyślności w Nowym Roku**

Redakcja czasopisma **Moje Miasto**

Ksiądz proboszcz, ojciec dr Stanisław Plawecki CSsR wita twórców filmu – Rafała Wieczyńskiego i Julitę Świercz-Wieczyńską.

Ciesząc się dużym zainteresowaniem pokaz filmu zorganizowała (25 listopada) Polska Misja Katolicka w Monachium przy współpracy z Radą Rodziców Szkoły Przedmiotów Ojczystych im. Jana Pawła II, Fundacją Kultury SKRYPT i osobistym zaangażowaniu nauczycielki historii - mgr Genowefy Białkowskiej. Po projekcji odbyło się spotkanie z reżyserem Rafałem Wieczyńskim i producentem – Julitą Świercz-Wieczyńską.

POPIEŁUSZKO

– Wolność jest w nas

„POPIEŁUSZKO – Wolność jest w nas” to film fabularny o życiu i męczeńskiej śmierci, dziś już błogosławionego, księdza Jerzego Popiełuszki.

Film przedstawia życie księdza Jerzego od lat dzieciństwa na polskiej prowincji, poprzez okres kształtowania się jego powołania w wojsku, posługi kapłańskiej wśród ludzi „Solidarności”, do stanu wojennego i męczeńskiej śmierci z rąk funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa.

Film powstał pod Patronatem Narodowym Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i wszedł na ekrany w roku 2009. W jednym tylko roku obejrzało go w Polsce ponad 1.300.000 widzów.

Obsada:

Ksiądz Jerzy – Adam Woronowicz,
ks. Teofil Bogucki – Marek Frąckowiak,
Ireneusz – Zbigniew Zamachowski,
Roma – Joanna Szczepkowska,
Janina – Marta Lipińska,
Maja – Maja Komorowska,

ponadto:

Jan Englert, Krzysztof Kolberger, Kazimierz Kaczor, Radosław Pazura i inni.
Kardynał Glempa zagrał osobiście
Kardynał Józef Glemp!

Polska Misja Katolicka

PMK Monachium

Heßstraße 26 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Msze św.:

- 8:45 – kaplica Misji (Heßstr. 24) – z wyjątkiem ferii szkolnych w Bawarii
- 10:00 – kaplica Misji (Heßstr. 24) – Msza święta z udziałem dzieci
- 10:00 – kaplica św. Jana Nepomucena (Ludwigsfeld)
- 10:00 – kaplica Misji (Max-Kolmsperger-Str. 9a, Neuperlach) – Msza święta z udziałem dzieci
- 12:00 – kościół św. Józefa (Josephsplatz)
- 12:00 – kościół św. Moniki (Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)
- 18:30 – kościół MB Królowej Pokoju (Werinherstr. 50) – Msza święta z udziałem młodzieży

Erding

Msza św. w języku polskim

Kościół Heilig Blut, Heilig Blut 1
■ 18:00 – każda pierwsza niedziela miesiąca

PMK Landshut

Msze św.:

- LANDSHUT – Kościół Św. Piotra i Pawła, Niedermaierstr. 25
- w niedziele – 11:30
- środy – 18:00
- pierwsze piątki miesiąca – 18:00
- FREISING – Kościół Św. Piotra i Pawła, Friedhofstr. 7
- w niedziele – 16:30

PMK Augsburg

Biuro: Thommstr. 24 B, 86153 Augsburg,
tel. 08 21/3 07 49, fax 08 21/3 07 22

Msze św.:

- AUGSBURG – Kościół Św. Alberta, Dr. Schmelzing-Str. 60
- w niedziele i święta – 10:30
- środa i piątek – 18:30

PMK Rosenheim

Msze św.:

- ROSENHEIM – St. Michael, Westerndorferstr. 43
- w niedziele i święta – 10:30
- Kaplica w Centrum Misji, Heilig-Geist-Str. 46,
- od wtorku do piątku – 18:00
- TRAUNSTEIN – St. Josef, Salinenstr. 2,
- IV sobota miesiąca – 17:00
- TRAUNREUT – Zum Heiligsten Erlöser, Rathausplatz 1a,
- I niedziela miesiąca – 17:00
- FREILASSING – Marien Kirche, Salzburghofen,
- II niedziela miesiąca – 17:00
- GERETSRIED – Heilige Familie, Johannisplatz 21,
- III niedziela miesiąca – 16:00
- WALDKRAIBURG – Christkönig, Karlsbader Str. 1,
- II sobota miesiąca – 17:00,
- IV niedziela miesiąca – 16:00

■ Okazja do spowiedzi pół godziny przed Mszą św.
(*) po zmianie czasu (w okresie zimowym) pół godziny wcześniej

PMK Norymberga

Ks. Stanisław Stenka CR
Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg; Tel.
0911/473355, Fax 0911/3475749

Msze św.:

- w niedziele – 09:00 (Boże Narodzenie, Wielkanoc – 10:15) Kościół św. Willibalda, Zengerstr. 12, 90471 Nürnberg (metro Bauernfeindstrasse)
- w niedziele – 12:00 Kościół św. Józefa, Gießereistr. 2, 90489 Nürnberg;
- Lichtenau koło Ansbachu
- II niedziela miesiąca – 16:00

PMK Ingolstadt

Ks. Ryszard Kazimierzczak
Gaimersheimerstr. 32, 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841 84845

Msze św.:

- Heilig-Geist-Kirche, Spitalstr. 4
- w niedziele – 10:00
- w dni powszednie 18:00
- Gmina Weissenburg Kościół - Willibald-Kirche
- II i IV niedziela miesiąca – 12:45

PMK Stuttgart

ks. Roman Michalec
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711 564184

Msze św.:

STUTTGART – kościół św. Tomasza, Falchstr. 9, 70378 Stuttgart

- w niedziele i święta – 10:30
- środy – 18:30,
- pierwszy piątek miesiąca – 18:30

BÖBLINGEN – kościół św. Maryi, Berliner Str. 14, 71034 Böblingen

- w niedziele i święta – 12:30,
- pierwszy czwartek miesiąca – 18:30

TÜBINGEN – kościół św. Pawła, Karl-Adam-Str. 3, 72076 Tübingen

- w niedziele i święta – 15:00

BALINGEN – kościół św. Ducha, Heilig-Geist-Kirchplatz 3, 74336 Balingen

- I sobota i III niedziela miesiąca – 16:00

PMK Karlsruhe

ks. Bartłomiej Ilków
Süddendstr. 39, 76137 Karlsruhe
Tel.: 0721/24654

Msze św.:

KARLSRUHE – kościół św. Franciszka,

Rechts der Alb 28

- w piątki – 18:00
- niedziele i święta – 12:30

RASTATT – kościół św. Bernarda, Engelstr. 6

- w soboty – 18:15

PFORZHEIM – kościół św. Franciszka, Franziskusstr. 3

- w niedziele – 8:45

BADEN-BADEN – Dreieichenkapelle, Rheinstr. 64

- w niedziele – 15:00

BRUCHSAL – kościół św. Anton, Paul-Gerhardt-Str. 56

- I niedziela miesiąca – 17:30

MIASTO MŁODYCH MIASTO MŁODYCH MIASTO MŁODYCH

Młode kino nadziei

- Jeżdżąc po festiwalach i porównując polskie filmy z produkcjami z innych krajów, dochodzimy do wniosku, że nasze są optymistyczne. Wszystkie dają jakąś nadzieję i ta nadzieja jest w ludziach – powiedział Bartosz Konopka, reżyser „Łęku wysokości” na spotkaniu z publicznością. Rafael Lewandowski dorzucił anegdotę o tym, jak po pokazie jego filmu „Kret” w Montrealu ktoś zwrócił uwagę na widoczne tam gesty miłości we wzajemnej relacji ojca i syna i zapytał, czy w Polsce wszyscy się tak kochają. Związki międzyludzkie uznaje się za mocny punkt młodego kina polskiego, choć nie jest to temat komercyjny. Najtrudniej dotrzeć do młodej widowni, która odwiedza przede wszystkim multipleksy, gdzie panuje prawie wyłącznie kino amerykańskie. Jednak wszyscy reżyserzy goszczący na festiwalu podejmują tę trudną problematykę.

- Nie jesteśmy żadną grupą, choć w naszej twórczości można dopatrzeć się „wspólnego mianownika” – dodaje Konopka. - Jest to odwrót od tematów narodowych, historycznych i skierowanie w stronę „własnego podwórka”. Ale każdy z nas tworzy indywidualnie i nie nastawiamy się na udział w renomowanych festiwalach, czy na zarabianie pieniędzy. Nasze pokolenie rozczarowało się polityką i następstwami odzyskania wolności po upadku komunizmu, przede wszystkim komercjalizacją życia. Zaczynamy przyglądać się temu, jak transformacja ustrojowa odbiła się na naszych rodzinach. Filmy powstają na podstawie tych obserwacji.

Podczas przeglądu pokazano osiem filmów fabularnych, sześć krótkometrażowych i dwa dokumenty: „Co raz zostało zapisane” Martina Ratha i „Eksmisję” Filipa Antoniego Malinowskiego, który przyjechał na festiwal z Wiednia. Pozostali goście - Konopka, Lewandowski i Łukasz Dzieciół - mają też doświadczenie

Druga monachijska edycja Festiwalu FilmPolskaMünchen (28.11 – 02.12.2012)

wzbudziła zainteresowanie
już nie tylko polskich widzów
i dziennikarzy. doczekała się także
relacji w niemieckich mediach,
np. w Süddeutsche Zeitung.
Filmy wybrane w tym roku przez
Stowarzyszenie Ahoj Nachbarn
ukazywały problemy w relacjach
międzyludzkich.
Mimo to uznano je za budujące.

w robieniu filmów dokumentalnych. Polskie dokumenty są zresztą bardziej cenione za granicą niż fabuły.

Ale i w Polsce nie zawsze wartościowe produkcje pojawiają się od razu na ekranach kin. Przez długi czas nie było dystrybutora dla filmu „Kret”. Wszystkich zniechęcał fakt, że odnosi się do wydarzeń politycznych z okresu stanu wojennego. Dopiero po pierwszym pokazie znalazła się instytucja chętna do rozpowszechniania. Niemieccy widzowie obecni na FilmPolskaMünchen docenili jego walory. Byli zgodni co do tego, że treść będzie bliższa komuś, kto przeżył komunizm, ale relacja ojca z synem ma charakter uniwersalny. Pokazali ją w sposób mistrzowski znakomici aktorzy Marian Dziędziel i Borys Szyc. Ciekawie, a zarazem rzetelnie przedstawiony został także mechanizm działania komunistycznych organów władzy, którzy manipulowali ludźmi, chcąc pozyskać ich jako współpracowników i stawiali ich przed trudnymi wyborami, albo nie dawali żadnego. Ich najbardziej niebezpiecznym narzędziem było kłamstwo. „Kret” pokazuje

dalekosiężne działanie kłamstwa, ponieważ nie tylko ojciec, ale i syn zostaje w nie uwikłany, choć należy już do innego pokolenia.

Nietuzinkowo przedstawione związki międzyludzkie mamy w „Sali samobójców” Jana Komasy, „Wymyku” Grzegorza Zglińskiego, „My Name is K” Leszka Dawida, „W sypialni” Tomasza Wasilewskiego, czy wyżej wymienionym „Łęku wysokości”. Wartościowe uzupełnienie repertuaru stanowiła „Róża” Wojciecha Smarzowskiego, ukazująca narodziny uczucia pomiędzy ludźmi z różnych, pozornie wrogich światów. Wszystkie te filmy zdążyły już zdobyć laury nie tylko na krajowych, ale i zagranicznych festiwalach. Dramaty są bardziej eksportowe, niż komedie, bo to z czego śmieją się Polacy, może dla innych nacji wcale nie być śmieszne. Ale Łukasz Dzieciół, producent filmu „Wymyk” prezentowanego ostatniego dnia festiwalu, zdradził, że pracuje obecnie nad polsko-niemiecką komedią, do której zamierza zaangażować aktorów z obu krajów, między innymi po to, żeby skonfrontować polskie i niemieckie poczucie humoru.

Młodzi Niemcy bez wahania poleciliby swoim przyjaciółom zapoznanie się z filmami, które obejrzała na festiwalu. - Dobrze, że polskie kino staje się u nas coraz bardziej znane – mówi Klaus, student historii sztuki z Monachium. - Dotychczas z zagranicznych filmów pokazywano w Niemczech głównie czeskie i rumuńskie. A przecież Polacy to nasi sąsiedzi i żeby poznać ich kulturę i teraźniejszość, trzeba także sięgnąć do filmów, które tam powstają.

Festiwal FilmPolskaMünchen wpisuje się już na stałe w program życia kulturalnego stolicy Bawarii. Szczególnie cenny jest coraz liczniejszy udział w imprezie niemieckich widzów, którzy - miejmy nadzieję - będą ją propagować w swoich środowiskach. **Jolanta Łada – Zielke**

foto: www.agnieszka.prochowicz.pl

Na zdjęciu od lewej: Agnieszka Kowaluk, Ewa Szuragajło, Bartosz Konopka, Filip Antoni Malinowski, Natalia Kukielfo, Łukasz Dzieciół i Rafael Lewandowski.

Bogdan
Żurek

FELIETON

SASZA

Możecie sobie wyobrazić akordeonistę grającego Bacha pod centrum handlowym?

Trudne, ale nie niemożliwe.

W każdym razie ja takiego znam!

Od kilkunastu lat nieomylnym znakiem, że zbliżają się Święta Bożego Narodzenia jest dla mnie Sasza. Sasza to Białorusin, który wraz z nastaniem adwentu pojawia się w Monachium ze swym wspaniałym akordeonem i gra... Bacha! Sasza potrafi grać Bacha, bo jest wirtuozem akordeonu, a raczej cerkiewnym zapiewają. Oczywiście nie z samego Bacha Sasza żyje, dostosowując swój repertuar do oczekiwań większości, czyli tutejszych gustów, z „Heilige Nacht” w roli wiodącej. Główną sceną Saszy jest pasaż przed jednym z monachijskich centrów handlowych. Tam gra w dni powszednie, bez względu na pogodę, w rękawiczkach bez palców, gdy mróz zbyt tęgi.

Niedziela, to centrum miasta, główny deptak i obowiązkowo cerkiew, gdzie gra i śpiewa za darmo, choć – jak mówi – pop zawsze coś tam rzuci. Centrum Monachium Sasza nie lubi, gdyż tam „podsiadają” go rumuńscy żebracy. Sadowi ci się taki obok Saszy, wystawia łapę i... kasuje. Sasza „miechy rwie”, a hojna wiara rzuca Rumunowi, bo sądzi, że to uzupełniający się duet. W wigilijny wieczór Sasza występuje nieodpłatnie dla monachijskich ubogich, w jednej z organizacji charytatywnych. Zapraszany jest też na przedświąteczne imprezy, gdzie przygrywa „do kotleta” bawiącym się Niemcom. Od nich, obok sutego poczęstunku, zawsze coś do kieszeni kapnie. Po opłaceniu kosztów podróży, wizy, utrzymania i skromnych upominków, do domu przywiezie Sasza około 1000 euro, czyli cztery miesięczne pensje.

To już dwunasty raz z rzędu, w ramach swego urlopu wypoczynkowego, sym-

FELIETON

patyczny białoruski akordeonista wprawił monachijczyków w świąteczny nastrój. Powszechnie lubiany, dorobił się tutaj nawet własnego „fan klubu”, złożonego w przeważającej większości z donoszących mu smakołyki fanek, ale i fanów, z buteleczkami Chantré i Maria-cron dla rozgrzewki.

W drogę powrotną rusza Sasza dwa dni przed Sylwestrem. Przed nim doba w autobusie. Zdąży jednak na powitanie Nowego Roku w rodzinnym gronie i „na ich” Święta, które prawosławni obchodzą dwa tygodnie później. Powraca na Białoruś, do ukochanej żony i uzdolnionej - po tatusiu - muzycznie i językowo córki. Na coroczne namowy, do pozostania w naszym monachijskim raju, odpowiada niezmiennie:

Ze mną jest tak, jak z tym małym robaczkiem, który pyta dużego robala:

- Tatusiu, czy moglibyśmy mieszkać w jabłuszku?
- Oczywiście, syneczku.
- A w śliweczce?
- Też, synku.
- To dlaczego mieszkamy w gównie?
- Bo to nasza Ojczyzna!

Bądź zdrow Sasza, do zobaczenia i usłyszenia za rok.

FELIETON

Carskie
SŁOWOListy
z BerdyczowaKrzysztof
Dobrecki

Zaczyna się jak w bajce o dwóch siostrach – dobrej i złej... A więc były sobie dwa państwa. Jedno było republiką kupiecką, gdzie rządziła wybieralna rada, a najważniejsze decyzje podejmowano na powszechnym wiecu zwoływanym w chwilach istotnych „Wiecowym Dzwonem”. Republika ta nazywała się Nowogród. Nowogrodzianie żyli spokojnie i zamożnie. Jedynym ich problemem był sąsiad – Księstwo Moskiewskie, które w przeciwieństwie do Republiki Nowogrodu, rządzone było przez despotę nazywanego Wielkim Księciem. Kłopot ten był początkowo niewielki, bo i samo Księstwo Moskiewskie wielkie było tylko z nazwy. Na początku XIV wieku liczyło 20 tys. km kw. Niestety, głównym celem i sposobem na życie despotycznego sąsiada była ekspansja terytorialna. Tak więc, już w wieku XV, gdy rządy nad Moskwą obejmował car Iwan III, księstwo liczyło 420 000 km kw.

Niby też niedużo, ale jak na Republikę Nowogrodu... wystarczająco. Okazało się bowiem, że Nowogród położony jest tak nieszczyśliwie, iż przeszkadza Moskwie w dalszej ekspansji. Nie widząc innego wyjścia, Nowogrodzianie postanowili podporządkować się Moskwie, starając się o zachowanie choć części swych praw i przywilejów. Gdy do Nowogrodu wkroczyły wojska moskiewskie, car oświadczył zdumionym posłom republiki: „Powiedziano już wam, że życzymy sobie takiego samego gosudarstwa w Nowogrodzie, jak nad rzeką Moskwą, a wy pouczać mnie, jak mam wami rządzić?” Następnego dnia wywieziono do Moskwy „Dzwon wiecowy” i aresztowano 7000 obywateli, w tym większość patrycjatu. Część aresztowanych natychmiast stracono, pozostałych, wraz z rodzinami wywieziono na „przymusowe osiedlenie” w okolicach Moskwy. Deportacje powtórzone w 1484, 1487, 1488 i 1489 roku.

Sam fakt, że wśród ludności Nowogrodu, mimo represji, tlić się może wspomnienie dawnych, republikańskich czasów, był nie do zniesienia. Iwan Groźny dokończył dzieło przodków i nakazał zrównać Nowogród z ziemią. Rzeź mieszkańców trwała tygodniami...

Znaczny oddział Konfederatów Barskich bronił się zawzięcie trzy wieki później w fortalicjach Berdyczowa. Moskwa mimo przewagi nie mogła miasta zdobyć, lecz i konfederatom kończyła się amunicja. Zawarto więc układ, iż konfederaci poddadzą miasto, lecz wyjdą wolno, tyle że bez broni. Gdy wojsko konfederatów opuściło mury i złożyło broń, rzucili się nań carscy żołdacy. Oficerów aresztowano i wywieziono na Sybir, szeregowych wymordowano. I tak już zostało...

Moskwa w tym czasie, dzięki tym metodom liczyła trzy razy więcej powierzchni niż wszystkie państwa europejskie razem wzięte.

W 1944 po operacji „Ostra Brama” oddziały AK zaproszone zostały na spotkanie z dowództwem frontu. Gdy się zjawiły... No tak, ale to już inna historia i inne „słowo”.

A. Likus
Cannon

Żyć z klasą

W poszukiwaniu
europejskiego męża...
czyli wyznania młodej Japonki

Nawet najpiękniejsze miasto po pewnym czasie może znużyć i zmęczyć. Zwłaszcza, gdy cały

czas biega się po nim,

nie omijając nie tylko światowej sławy zabytków, ale przede wszystkim sklepów z ciuchami.

A pod tym względem Londyn jest wyjątkowy.

- Chciałabym sprawić ci prezent – wyznała tajemniczo moja przyjaciółka – i nie odmawiaj – dodała stanowczo.

Prezentem okazał się relaksacyjny masaż z herbatą z jaśminu w japońskim wydaniu.

- Należy ci się po takim lataniu po Londynie – stwierdziła, gdy zaraz po śniadaniu, a tuż przed wylotem do Monachium szłyśmy do centrum Zen.

Ucieszyłam się, że na godzinę pogrążę się w ciszy, a przede wszystkim wrócę do domu odprężona.

Młoda, śliczna Japonka grzecznościowo zapytała gdzie mieszkam, a gdy odparłam, że w Monachium rozgadała się, że szuka Niemca.

- A nie lepszy byłby Japończyk? – zapytałam zaciekawiona skąd to ogromne zainteresowanie Niemcami.

- Nie. Chcąc zostać w Londynie. Muszę poślubić kogoś z Unii Europejskiej – wyznała szczerze.

- To może Polak? – zaproponowałam niewinnie, lecz na moje pytanie nie otrzymałam żadnej odpowiedzi.

Moja rozmówczyni zamilkła, nie przerywając masażu.

- Jakby pani знаła jakiegoś Niemca, to proszę o mnie pamiętać – po dłuższej chwili usłyszałam głos ślicznej Japonki – w Tokio oprócz angielskiego studiowałam germanistykę – dodała.

- Dobrze – odparłam, zastanawiając się czy znam jakiegoś Niemca. Nikt jednak nie przychodził mi do głowy. A nie lepszy byłby Anglik? – zapytałam zauroczona manierami angielskich mężczyzn.

- Nie - odparła stanowczo Japonka.

- Zawsze myślałam, że Anglicy to dżentelmeni – zdziwiłam się.

- Poznałam dwóch Anglików – odparła poważnie młoda Japonka – ale okazali się Polakami – dodała po chwili namysłu.

Nie rozumiem tylko, dlaczego zmienili nazwiska na angielskie – ciągnęła nie przestając masować.

- Być może z powodu wymowy – odparłam, bo wydawało mi się to logiczne.

- Ale oni całkowicie zmienili nazwiska. Tłumaczyli mi, ale ja tego nie rozumiem - zmarszczyła lekko czoło, jakby chciała coś sobie przypomnieć.

- Może chodziło o pisownię – zaczęłam zastanawiać się.

- Nie. O całe znaczenie. To coś innego znaczyło po polsku, a coś innego po angielsku. Ale ja tego nie rozumiem – wyznała szczerze.

- Ja też nie – zgodziłam się z nią, przypominając sobie opowieść mojej przyjaciółki o nowej generacji Polaków w Anglii, którzy przyjmują nie tylko brytyjskie obywatelstwo, ale zmieniają też nazwiska.

Tak więc, jeśli kiedyś zdarzy nam się poznać niejakiego Jack Stork, który negatywnie będzie wypowiadał się na temat Polaków, to nie zdziwmy się, że po jakimś czasie okaże się on polskim Jackiem Bocianem z brytyjskim paszportem.

Bo Polacy w Londynie, podobnie jak wszędzie dzielą się na tych, którzy traktują emigrację jak konieczność i marzą o powrocie do kraju, na tych, którzy nie wiedzą, czy chcą zostać czy wrócić oraz tych, którzy nie mają zamiaru wracać.

Wśród tych ostatnich są nie tylko ci, którzy przyjmują brytyjskie

obywatelstwo, o które można się ubiegać po pięciu latach legalnego pobytu i pracy, ale też tacy, którzy nie chcą mieć nic wspólnego z Polakami... a z nimi japońskie dziewczyny.

W duchu pomyślałam, że żadnego Niemca też nie mogę polecić, bo już okaże się Polakiem ze zmienionym nazwiskiem. I co wtedy pomyśli o Polakach młoda Japonka?

Jolanta Helena Stranzenbach

Niezwykła księżniczka i tragiczny książę

czyli historia

Therese von Bayern (1850 – 1925)

i Rudolfa von Habsburg (1858 - 1889)

Czy nie marzyliście kiedyś o tym, żeby być księciem albo księżniczką?

Czy nie chcieliście mieszkać w przepięknym pałacu z rozległym parkiem, posiadać służbę, piękne stroje i skrzynie wypełnione srebrem i złotem? Tak większość wyobraża sobie życie arystokracji w przeszłych wiekach. Ale czy jej rzeczywistość zawsze była taka bajkowa?

Niekoniecznie.

Od królewskich dzieci wymagano więcej niż od potomstwa tzw. „zwykłych ludzi”. Od wczesnego dzieciństwa były one przygotowywane do roli dla nich przewidzianej. Rodzina oczekiwała od nich bezwzględnego posłuszeństwa i podporządkowania własnych potrzeb interesom państwa i rodziny.

W szczególnej trudnej sytuacji znajdowały się dziewczęta z wyższych sfer, którym przeznaczone były tylko dwie drogi: zaaranżowane małżeństwo lub klasztor. Dlatego należy poświęcić trochę uwagi tym kobietom, którym udało się żyć zgodnie z własnymi marzeniami. Taką osobą - wyjątkiem wśród księżniczek ostatnich stuleci - była księżniczka Therese von Bayern, córka księcia Luitpolda, regenta Bawarii, siostra ostatniego króla bawarskiego Ludwika III. Ta niezwykła kobieta przeszła do historii jako etnograf, zoolog, botanik, podróżniczka i pisarka. Jej nietuzinkową drogę ukoronowano w 1892 roku powołaniem do Bawarskiej Akademii Nauk. Później - w 1897 r. - otrzymała doktorat honoris causa Uniwersytetu w Monachium, a wszystko to w Bawarii, kraju, w którym do roku 1903r. kobietom nie wolno było zdobyć matury ani studiować. Jak jej się to więc udało? Córka księcia Luitpolda od dzieciństwa kochała książki oraz charakteryzowała się wielką wytrwałością. Początkowo uczyła się wraz z braćmi u prywatnych nauczycieli. Mimo że bardzo tego pragnęła, ojciec zabronił jej jednak uczyć się arytmetyki i łaciny, gdyż ich znajomość znacznie ograniczyłaby szanse

na zamążpójście. Właściwie można stwierdzić, iż była bardzo zdolnym samoukiem. Opanowała w mowie i w piśmie jedenaście języków. Czytała najchętniej traktaty przyrodnicze i rosyjską literaturę w oryginale. Po śmierci matki, od trzynastego roku życia, u boku ojca - aż do jego śmierci w 1912 r. - musiała spełniać wszystkie funkcje reprezentacyjne bawarskiej „First Lady”. Wittelsbachówna nie znosiła Monachium, po którym mogła się poruszać tylko w towarzystwie lokajów odzianych w błękitną liberię. Zawsze czuła się jak więźniarka, kiedy podczas oficjalnych wyjazdów poza stolicę, eskortowało ją wojsko. W dziennikach pisała o swej nieśmiałości, depresji, braku poczucia własnej wartości. Nie wyszła za mąż, chociaż o jej rękę starali się najznamienitsi kandydaci, a bracia obawiając się kosztów nalegali: „wyjdź za mąż, bo będziesz nam ciężarem!”. Twierdziła, że jedyną miłością jej życia był kuzyn Otto, z którym się wychowywała. Otto Wittelsbach był nominalnie królem Bawarii, jednak nigdy nie rządził, gdyż był chory psychicznie i trzymano go w odosobnieniu na zamku Fürstenried. Therese pisała do niego listy, układała wiersze miłosne, ale jedynie dwa razy w roku wolno było jej go odwiedzać.

Księżniczka swój czas poświęcała lekturze i pisanu prac naukowych, studiowaniu map i tęsknocie za wolnością. W 1881 r. zdecydowała się podjąć pierwszą dłuższą podróż przez kraje skandynawskie i krąg polarny. Później przemierzyła Europę (zwiedziła m.in. Kraków, Częstochowę i Warszawę), carską Rosję, Afrykę Północną, Bliski Wschód, Kanadę i USA. W roku 1898 maszerowała swobodnie niezależna od wszelkich konwenansów przez najdalsze zakątki Ameryki Południowej, pokonując w kilka tygodni 7500 km. Bawarska „First Lady” spała pod namiotem lub gołym niebem. W poznawaniu świata nie przeszkodziły jej podagra i dziedziczna choroba płuc. Podróżowała incognito z trzema osobami towarzyszącymi. Podczas drugiej ekspedycji do Ameryki poznała i opisała 23 różne plemiona indiańskie, zdobyła liczne próbki minerałów, przeszło 400 roślin i ok. 900 preparatów zwierzęcych, które podarowała monachijskim muzeom. Dzięki swej pracy stała się szanowanym naukowcem, z którego zdaniem liczyło się wiele towarzystw naukowych z całej Europy. Po I wojnie światowej, gdy Wittelsbachowie odsiedli się do władzy, Therese poświęciła się dobroczynności wieńcząc tym swe niezwykle życie. Niezwykłe, bo pełne pasji, pracy i spełnionych marzeń, a wolne od skandali. Niestety zapewne dlatego osoba Therese von Bayern jest mniej znana niż jej dalszych krewnych: arcyksięcia Rudolfa Habsburga i jego matki cesarzowej Elżbiety Wittelsbach (Sissi) - żony cesarza Austrii - Franciszka Józefa I. Sissi także źle znosiła dworską etykietę i uciekała od przytłaczającej ją rzeczywistości na polowania, w podróże i w anoreksję. Cesarz Franciszek ze swojego jedynego syna chciał uczynić doskonałego następcę, perfekcyjnego władcę i wzorowego żołnierza, dlatego oddał go bardzo wcześnie pod opiekę surowych guwernerów, którzy aby zahartować 6-7 letniego arcyksięcia, budzili go strzałem z pistoletu lub oblewali zimną wodą. Pozbawiony kontaktu z rówieśnikami, rzadko widujący rodziców, męczony musztrą wojskową Rudolf spędził dzieciństwo w samotności. Przyczyniło się to zapewne w późniejszych latach do tego, że szukał wolności w alkoholu, morfinie oraz depresji. Niezdolny do prawdziwego uczucia uciekał w ramiona licznych dam o wiadomej reputacji, które wzbogaciły go jedynie o choroby weneryczne. Ostatecznie postanowił uciec w śmierć. Arcyksiążę Rudolf zakończył życie z własnej ręki, zabijając wcześniej swoją kochankę, 17-letnią baronównę Marie von Vetsera.

Okazało się więc, że bajkowe pochodzenie nie zapewniło bajkowego życia. Surowe wychowanie i brak miłości ze strony rodziców przyczyniły się z pewnością do tragicznych losów arcyksięcia Rudolfa.

Therese von Bayern była nie tylko niezwykłą kobietą, która wiedziała, gdzie najlepiej szukać wolności, ale także niezwykłym człowiekiem podążającym za wyznaczonym sobie celem bez względu na napotykaną po drodze przeszkodę. W swoich pamiętnikach napisała: „niczego w życiu się nie bałam”.

Istoty ludzkie, rośliny i pył,
wszystko tańczy według tajemniczej melodii,
którą w bezkresach kosmosu
intonuje i gra Niewidzialny Muzyk

/Albert Einstein/

Ks. dr hab.
Jerzy
Grześkowiak

Każdy jest tancerzem

Ten Nowy Rok 2013 wielu zaczęło tańczyć na balach sylwestrowych lub prywatnych przyjęciach. Inni „szaleją” na parkiecie w dyskotekach w czasie trwającego właśnie karnawału. I zapewne niewiele będzie takich, co przy nadarzającej się okazji nie ruszą w tan, gdy usłyszą ich do tego dziarska muzyka i skoczne melodie. Wprawdzie „do tańca trzeba dwojga”, ale tańczyć można też w grupie i w pojedynkę, na spotkaniach towarzyskich i na scenie, dla ujawnienia radości z życia i dla zdrowia (na zajęciach terapeutycznych), a nawet na modlitwie (prywatnej lub w medytacji grupowej). Tańczyć mogą, a nawet powinny, także ci, którym się wydaje, że tego nie potrafią, bo w końcu - jak mawiają eksperci od tańca: „Każdy człowiek jest tancerzem”.

Pina Bausch - niemiecka choreograf i reformator tańca współczesnego chętnie mawiała: „Tańczcie, tańczcie, inaczej jesteśmy zgubieni”. Może powiemy, że to zbyt patetyczne i gruba przesada, ale jeżeli zadamy sobie trud poddania tańca wszechstronnej analizie, okaże się, że tkwi w nim niezwyklej potencjał. Taniec to język auto-ekspresji, wyraża piękno, godność i sprawność ludzkiego ciała, pomaga człowiekowi widzieć i traktować siebie jako cielesno-duchową jedność. „Taniec jest sztuką, która najsilniej oddziałuje na duszę człowieka” - tak twierdził Platon. Taniec pozwala nam lepiej poznać siebie samego i innych ludzi. Pomaga zrozumieć świat, który nas otacza, i który nas przekracza. Taniec to także drzwi do świata nadprzyrodzonego, „pomost między ziemią a niebem”, swoiste otwarcie serca na Boga. Wbrew świadomości o przemijalności wszystkiego taniec wyraża i potęguje radość istnienia i wdzięczność za dar życia, jest manifestacją wolności.

Taniec jest tak stary jak ludzkość. Mowa tańca jest starsza od języka; ruchy ciała służyły bowiem człowiekowi do porozumiewania się, zanim jeszcze zaczął mówić. Taniec znał już człowiek neolitu, czego dowodzą malowidła jaskiniowe z tego okresu. Człowiek pierwotny tańczył, aby wyrazić radość, lęk, bezsilność, złość, by rozładować napięcia emocjonalne. Konfrontacja z potężnymi

siłami przyrody skłaniała go do milczenia w obliczu lęku i cierpienia, a miejsce słowa zajmował taniec. Z czasem powstały formy tańca rytualnego związane z polowaniem, z płodnością ziemi i jej uprawą, z cyklami pór roku. Przy pomocy tańca próbowano radzić sobie z kryzysami, utratą osób i rzeczy, z bólem rozstania, z konfliktami. Ważną rolę odgrywał też taniec w ceremoniach inicjacji i w leczeniu chorób, co umiejętnie wykorzystywali różnej maści „uzdrowiciele” - szamani, czarownicy i kapłani. Taniec służył także do wywoływania innych stanów świadomości, do przejścia w stan transu i ekstazy.

W starożytnych kulturach taniec wiązano z siłami stwórczymi i porządkującymi świat. Stąd mity mówią o bogach i herosach, którzy tańcząc stwarzają świat i dbają o jego porządek. Taniec spełniał też funkcję „pojazdu” bogów na ziemię - do świata ludzi. W kulturze greckiej, egipskiej i perskiej, które hołdowały dualistycznej koncepcji świata, tancerze stawali się łącznikami między światem ludzkim i boskim. W starożytności taniec był zawsze jakoś powiązany ze sferą sakralną. To dopiero postępujący sekularyzm życia przyczynił się do upadku tańca. W chrześcijaństwie taniec miał i zwolenników i przeciwników. Krytyczne nastawienie do tańca w pierwszych wiekach chrześcijaństwa nie powinno właściwie dziwić. Zdawano sobie sprawę, że taniec wraz z muzyką należy do wysoko cenionej sztuki, ale z drugiej strony dostrzegano w nim niebezpieczeństwa z racji pogańskich treści ówczesnych form tańca i orgiastycznych tańców w misteriach dionizyjskich. Obawy i lęki prowadziły do tego, że św. Ambroży radził chrześcijańskim kobietom, by nie uczyły swych córek tańca, a św. Jan Chryzostom w jednym z kazań powiedział nawet wprost: „Gdzie taniec, tam szatan”. Na szczęście znajdujemy w tradycji także pozytywne świadectwa o tańcu:

„Pochwalam taniec. Człowieku naucz się tańczyć, bo jeżeli nie potrafisz, to aniołowie nie będą wiedzieli, co mają z Tobą zrobić w niebie”.

Ta wypowiedź, mylnie przypisywana św. Augustynowi, pozytywnie wpłynęła na postawę chrześcijan wobec tańca. Obrońcy tańca powoływali się też na papieża, św. Hipolita Rzymskiego, który mówił o Chrystusie Zmartwychwstałym jako o „wodzireju w mistycznym korowodzie odkupionych”, a o Kościele jako o „tańczącej wraz Nim Oblubienicy”. Stąd niektórzy teologowie opisywali przejście ludzkości do Królestwa Niebieskiego na końcu świata posługując się obrazem tańca. W niebie - mówiono - „wszystko jest tańcem”. Nic zatem dziwnego, że taniec odnajdujemy także w życiu wielkich mistyków, gdzie jest on wyrazem adoracji, modlitwy, ekstatycznej medytacji, duchowej radości i żaru miłości. Współcześnie taniec doznał nadejścia mu dowartościowania w obszarze wiary, kultu i chrześcijańskiej kultury i jest uznawany za jedną z form wyrazu doświadczenia religijnego. Taniec religijny ma szansę nadać wierze, jej praktykom i życiu z wiary, charakter „radosnego wydarzenia” stosownie do podstawowego wymiaru Ewangelii Jezusa, jakim jest „Dobra i Radosna Nowina”.

„Człowieku, naucz się tańczyć!” - ten starożytny apel nie postuluje, by zbyt lekko czy lekkomyślnie iść przez życie, lecz „z tańcem”, czyli z radością, w sposób wolny, ale i z niezbędną dozą dyscypliny - jak w tańcu. Mistyczka Mechtylda z Magdeburga (1207-1282) opisując swe duchowe doświadczenia z Bogiem napisała m. in. „Tańcz, o Panie, a Ty mnie prowadzisz”. Powierzenie się Bogu w „tańcu życia i wiary” pomaga pokonać trudności i ciężary codziennej ludzkiej egzystencji. Wtedy bliska staje się modlitwa psalmisty:

Wysłuchaj mnie, Panie, zmiłuj się nade mną; bądź, Panie, dla mnie współpomocnikiem! Bładania moje zamieniłeś mi w taniec; wór pokutny mi rozwiązałeś, opasałeś mnie radością, bo moje serce nie milknąc psalm Tobie śpiewało. Boże mój, Panie, będę Cię wysławiał na wieki.

(Psalm 30, 11-13)

Szkolny Punkt Konsultacyjny przy Ambasadzie RP w Kolonii z siedzibą w Remseck

Akademia o Józefie Piłsudskim

W Polskiej Szkole w Remseck, 10 listopada 2012 roku, odbyła się uroczysta akademie z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

„W szczerym polu biały krzyż...”
- symboliczna mogiła
Polskiego Patrioty
wykonana
przez uczniów szkoły
w Remseck-Aldingen

Marszałek Piłsudski – wystawa przygotowana przez uczniów

Uroczysty apel z okazji Narodowego Święta Niepodległości przygotowała klasa szósta szkoły podstawowej, której wychowawczynią i nauczycielką języka polskiego jest pani Monika Bujak. Szóstoklasiści opowiedzieli zebrany w holu uczniom i rodzicom o okolicznościach, które doprowadziły do odzyskania przez Polskę niepodległości.

Szkolny Punkt Konsultacyjny

przy Konsulacie Generalnym RP w Kolonii z siedzibą w Remseck-Aldingen działa w soboty.

W szkole funkcjonuje zerówka, szkoła podstawowa, polskie gimnazjum i liceum ogólnokształcące. Uczniowie otrzymują polskie świadectwa szkolne.

Kierownik: **Wiesława Żywiol**
tel. 01523 410 96 75 (pn. - pt. od 18.00 do 19.00)
wieslawa@szkolaremseck.de.

Od ponad trzech lat w szkole wydawana jest „Gazetka szkolna”, czasopismo w wersji elektronicznej znajduje się na stronie: www.szkolaremseck.de.

Uczniowie cytowali fragmenty listów Józefa Piłsudskiego, przygotowali informacje o jego życiu, a także wiersze dotyczące marszałka.

- Jestem bardzo zadowolona z występów – powiedziała pani Monika Bujak w wywiadzie do „Gazetki szkolnej”, którego udzieliła uczennicom piątej klasy, chwilę po akademii - zwłaszcza, że w tym roku w obchody święta włączyło się dużo klas. Postanowiłam, że przybliżymy uczniom sylwetkę Józefa Piłsudskiego. Trudno byłoby opowiedzieć o poszczególnych zdarzeniach z historii Polski, więc postanowiłam skupić się na jednym elemencie, ale przedstawić go dokładnie.

Inne klasy przygotowały z okazji święta wiersze i pieśni patriotyczne. Uczennice klasy I gimnazjum zaśpiewały m.in. „Siódma kadrowa” i „Przybyli ułani”, a także „Biały krzyż” Czerwonych Gitar. Wszystkie utwory zostały wykonane a cappella. Klasa V zaprezentowała fragmenty „Gawędy o miłości ziemi ojczystej” Wisławy Szymborskiej, a klasy młodsze – inne wiersze patriotyczne. Z okazji święta klasa VI przygotowała także ciekawą wystawę dotyczącą marszałka Piłsudskiego. Wielu uczniów i dorosłych miało przypięte białe-czerwone flagi i kotyliony. Podczas uroczystości dzieci, rodzice i nauczyciele odśpiewali hymn Polski.

Edyta Mitka-Matejko, Fot. M. Pełka

Nasza klasa i Mury w Stuttgarcie

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

z **Elizą Banasik**, piosenkarką wykonującą utwory Jacka Kaczmarskiego i Edwarda Stachury, laureatką wielu festiwali, m.in. Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu, rozmawia Edyta Mitka-Matejko.

EMM: Jak to się stało, że zagrała Pani i zaśpiewała w Stuttgarcie podczas Narodowego Święta Niepodległości?

EB: Kilkakrotnie miałam przyjemność koncertować dla Polonii w Niemczech dzięki uprzejmości panów Bogdana Żurka i Aleksandra Zajęca,

z którymi moja znajomość ciągnie się od wielu lat. Tym razem również zainicjował mój pobyt w Niemczech pan Bogdan Żurek, polecając mnie organizatorowi koncertu w Stuttgarcie panu Witoldowi Szrekowi. I tak ku mojej wielkiej satysfakcji mogłam ponownie wystąpić dla Polonii, tym razem w Stuttgarcie.

EMM: Czy pierwszy raz była Pani w Stuttgarcie?

EB: Tak, to była moja pierwsza wizyta w tym mieście.

EMM: Czym kierowała się Pani podczas dobierania repertuaru?

EB: Staralam się dobrać repertuar tak, by był adekwatny do rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Jednakże nie chciałam ograniczać się tylko do utworów ściśle związanych z tą rocznicą, ale także przedstawić szerzej historię naszej ojczyzny - historię pisaną słowami Jacka Kaczmarskiego.

*Drogi duchowe wiodły profesora
księdza Witolda Broniewskiego
przez liczne doświadczenia życiowe.
Urodził się 03 lutego 1935 roku
w Lubasz.*

*W 1951 opuścił wraz z rodziną Polskę
i do tej pory mieszka poza jej granicami.
Przebywał we Francji,
Włoszech, Stanach Zjednoczonych
i Niemczech.*

Początkowo zamieszkał w Hamm w Westfalii, skąd przeniósł się po śmierci siostry bliźniaczki do Karlsruhe. Jego niezwykła bystrość obserwacji i jasność umysłu pozwalała mu wciąż na nowo odkrywać istotę człowieczeństwa, źródło wiary i niezwykle drogi rozwoju cywilizacyjnego i dialogu kulturowego. Jego umiłowanie sztuki i intelektualnej „przygody” powodowało w nim wieczne dążenie do zrozumienia kondycji ludzkiej w aspekcie wiary i rozwoju historyczno-kulturowego. W Rzymie na „Pontificia Universitas Gregoriana” poświęcił się zgłębianiu tajników teologii i filozofii, co sprawiło, że ma wciąż świeże pragnienie analitycznych rozwiązań prowadzących daleko poza schematy. Jest nie tylko kapłanem, teologiem, filozofem, ale też miłośnikiem sztuki i inspiratorem wydarzeń o charakterze artystycznym. Stąd ta różnorodność działań, których był twórcą, bądź świadkiem. Wraz z wędrówką przez różne kraje poczuwał się zawsze do obowiązku wypełniania zasad dialogu, opartego na wymianie kulturowej przy równoczesnym zgłębianiu zagadnienia tożsamości narodowej. W 1962 roku zaangażował w się w działalność na rzecz polskich emigrantów w Kongregacji „Societas Christi” w Rzymie. Jeszcze w okresie „Solidarności” organizował spotkania Polonijne, w Stuttgarcie był wieloletnim przewodniczącym Polskiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego. Był duchowym patronem

EMM: Publiczność była zachwycona „Naszą klasą” i „Murami”, które zaśpiewała Pani pod koniec koncertu, na bis. Dlaczego jednak nie zdecydowała się Pani, na przykład, na „Jalę” i „Oblawę”?

EB: Na zakończenie recitalu chciałam wykonać utwory bardzo znane i takie, z którymi utożsamia się emigracja- stąd „Mury” i „Nasza klasa”.

EMM: Czym, według Pani, charakteryzuje się stuttgartarcka publiczność?

EB: Pomimo ciężaru, który zawarty jest w utworach Kaczmarskiego, które wykonywałam, publiczność była niezwykle skupiona przez cały koncert. Miałam z nią niesamowity kontakt. Myślę, że wynikało to z faktu rozumienia tych ważnych treści. Śpiewanie dla tej publiczności przyniosło mi wiele satysfakcji. Cieszę się, że spotkałam ludzi, dla których tak ważne jest słowo i którzy po prostu pamiętają.

EMM: Kiedy znowu możemy spodziewać się Pani na południu Niemiec?

EB: Zawsze bardzo chętnie przyjadę by zaśpiewać dla Polonii, tak że wszystko w Państwa rękach.

50-lecie kapłaństwa Ksiądz Witold Broniewski

wielu działań na rzecz Polonii Polskiej, jak i zaangażowanym działaczem na rzecz pomocy charytatywnej dla Polski. Zawsze uciekał od łatwych, powierzchownych rozwiązań. Jest zwolennikiem głębokich acz nie łatwych analiz, prowadzących do zrozumienia zadań, jakie ma człowiek w procesie tworzenia nowej rzeczywistości i odczytania ról, jakie są mu przypisane. Próbuje zgłębić istotę tożsamości osobistej w zestawieniu z tożsamością kulturową na tle współczesnych czasów. Tematem zainteresowań prof. ks. W. Broniewskiego stała się dwukulturowość i tworzenie się nowej jakości kulturowej. Zawsze podkreślał ogromną rolę języka, komunikowania się, a w ostateczności świadomość, jak ważny jest szeroko pojęty dialog. Bardzo bliskie jest mu zagadnienie życia na obczyźnie. Zawsze zgłębiał zjawisko emigracji, jej różne oblicza, korzyści z tego wynikające i dramaty. Temat ten jest w dalszym ciągu w kręgu zainteresowań ks. Broniewskiego, szczególnie jako szeroko pojęta wymiana myśli, w aspekcie tworzenia się wielokulturowej Europy. Te i wiele innych zagadnień wyraził w swoich esejach np. „O dialogu, kulturze i tożsamości”, czy w „Szkicach o człowieku”. Jest wyrazicielem tendencji dialogu pomiędzy narodami, dlatego tak bardzo zabiega o szeroką wymianę polsko-niemieckiej myśli twórczej opartej na głębokim dialogu. Za swoje wieloletnie zasługi został w 2006 roku odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi.

Ks. Broniewski jest równocześnie przedstawicielem chrześcijańskiego posłannictwa, które wychodzi poza ramy utartych stereotypów, jest przedstawicielem nowej ewangelizacji. Szuka człowieka szczególnie tam, gdzie życie przejawia się w postaci wiecznie pędzącego „dnia codziennego”, na dworcu, w hali szpitalnej, na ulicy, wszędzie tam, gdzie może odnaleźć „człowieka w drodze”. Człowiek „W drodze do

Betlejem” to wieloletni projekt autora, przejawiający się w spotkaniach przypadkowych ludzi, artystów, twórców, intelektualistów, przedstawicieli władz skupionych „na chwilę” przy drewnianych figurach Żłóbków Betlejemskich ustawionych gdzieś w mieście, wśród ludzi - ludzi w drodze, po to by na chwilę przystanąć, pomyśleć i zagłębić się w istotę człowieka, Boga. Nacelną myślą towarzyszącą tej idei stała się silna potrzeba dialogu pomiędzy człowiekiem a Bogiem, oraz człowiekiem a człowiekiem, chęć zwrócenia się w kierunku potrzebujących, cierpiących, pozbawionych nadziei, wreszcie refleksja nad tajemnicą betlejemskiego cudu, rozważanie - ciągle jakby na nowo, pojawienia się Boga w postaci człowieka na ziemi. Dlatego nie przypadkowe jest, że kolejnym żłóbkiem towarzyszyły hasła prowadzące do głębszych rozważań takich jak np. „Betlejem a rodzina”, „Betlejem a ludzie w drodze”, „Betlejem a ludzie prości”. Hasło tegoroczne „Betlejem a bezdomni” również zwraca nam uwagę na niezwykle istotny aspekt współczesnej cywilizacji - dwutorowość życia, różnice pomiędzy bogactwem a wymykającą się spod kontroli biedą, bezdomnością i osamotnieniem współczesnego człowieka na różnych kontynentach, też tu w Europie, może gdzieś tu obok nas... Przesłania betlejemskie żłóbków można odnaleźć też w książce ks. Broniewskiego pt. „Poszukując Betlejem”, gdzie autor przedstawia nie tylko historię stajenek betlejemskich, ale przede wszystkim ukazuje czytelnikowi swoje credo betlejemskie. Drugą, równie interesującą dokumentacją tego wieloletniego projektu, tym razem w formie albumu ze świetnymi zdjęciami W. Rejmana, jest pozycja „W drodze do Betlejem”. Jak olbrzymi jest projekt żłóbkowy świadczy fakt, że w ciągu tych minionych 17 lat powstało ponad 30 żłóbków, autorstwa uczniów i profesorów liceów plastycznych w Zakopanem, Bydgoszczy, Tarnowskich Górach, Nowym Wiśniczu, Katowicach oraz autorstwa grupy młodzieży ze Żnina. Figury zostały wystawione w Niemczech, we Francji, w Czechach, w Polsce, a nawet w apartamentach Jana Pawła II. W tym roku Żłóbki ks. Broniewskiego „powędrowały” do Stuttgartu, Monachium, Wiednia i Frankfurtu. Każdy ze żłóbków był miejscem spotkań, ale też swym małym sanktuarium.

Małgorzata Piegsa, Fot. Stanisław Rejman

Barbara Müller

KWIATY DO POLSKI

Tel: 07021 861 169

TANIO, SZYBKO I SOLIDNIE - ZAPRASZAMY
Przy zamówieniu podaj numer 06 – to mała niespodzianka

KWIATY
uważa się za najbardziej elegancką formę okazywania uczuć

DLA
jubilatów, solenizantów, lub tak po prostu bez okazji

KAŻDEGO
komu chcemy pogratulować, podziękować lub dodać otuchy

W naszej ofercie między innymi:
Bukiety okolicznościowe + sekt, piwa, wina lub bomboniera, kawa, maskotka, kosze kwiatowe, kosze obfitości, wianki, wieńce...

Kwiaty dostarczamy także **na terenie całych Niemiec** oraz innych państw

Fax: 07021 86 32 25

POL-KWIAT
EKSPRES KWIATOWY

www.polkwiat.eu

Bawarski Order Zasługi dla Elżbiety Sobótki

Elżbieta Sobótki -

była Konsul Generalna
Rzeczypospolitej Polskiej
w Monachium
uhonorowana najwyższym odznaczeniem
Wolnego Państwa Bawarii.

W połowie sierpnia ub. roku Konsul Generalna Elżbieta Sobótki zakończyła swoją misję konsularną w Bawarii i Badenii Wirtembergii. Jej wielkie zaangażowanie nie tylko w przybliżanie Polski niemieckim partnerom, ale także w dalszy rozwój polsko-bawarskich kontaktów w dziedzinie polityki, gospodarki i kultury zostało docenione przez rząd Bawarii. Elżbiecie Sobótki przyznano Bawarski Order Zasługi. Odznaczenie to ma szczególne znaczenie, gdyż według statutu liczba żyjących laureatów nie może przekroczyć dwóch tysięcy osób. Nic więc dziwnego, że odpowiedzialni są bardzo oszczędni w przyznawaniu tego orderu.

Elżbieta Sobótki i Horst Seehofer wraz z najbliższymi
odznaczanej - mężem Janem i synem Michałem.

Foto: Wolfgang Roucka

W uzasadnieniu nadania orderu podkreślono między innymi, że w ciągu sześciu lat swej działalności dyplomatycznej Elżbieta Sobótki angażowała się daleko ponad obowiązki służbowe, organizując i wspierając liczne projekty kulturalne, naukowe, wyjazdy studyjne, kontakty nauczycieli. Owocem tych działań były spotkania mieszkańców Bawarii i Polski zmierzające do bliższego poznania się, zgłębienia

wiedzy o historii i kulturze oraz wspólnych relacjach na przestrzeni wieków. Te bliskie kontakty doprowadzały z kolei do pomniejszenia uprzedzeń i obalania stereotypów. Ponadto w uzasadnieniu uwypuklono dwuletnią działalność Laureatki jako doyen korpusu dyplomatycznego w Bawarii. Także w tej roli Elżbieta Sobótki sprawdzała się doskonale, z powodzeniem zacieśniając współpracę pomiędzy reprezentującymi swe państwa dyplomatami w obszarach polityki, kultury i gospodarki.

Uroczyste wręczenie orderu, przez premiera Bawarii Horsta Seehofera, odbyło się 10 października 2012 roku w pięknej renesansowej sali monachijskiej rezydencji zwanej Antiquarium, z racji znajdującej się tam bogatej kolekcji antycznych rzeźb.

Cieszy, że trud Konsul Generalnej Elżbiety Sobótki został doceniony, że udało się jej zainteresować szerokie kręgi bawarskiego społeczeństwa polską historią, kulturą i obyczajami w prawdziwie europejskim duchu. Wielkie gratulacje!

Nina Kozłowska

Polonia obraduje

Kongres

W dniach 7-9 grudnia odbył się w Berlinie Kongres Organizacji Polskich pomyślany jako spotkanie przedstawicieli organizacji polonijnych, a także zaangażowanych w sprawy niemieckiej Polonii przedstawicieli kultury, sztuki i nauki. Zebrani zostali poinformowani m.in. o mechanizmach wspierania organizacji polonijnych i aktualnym stanie rozmów polsko-niemieckiego „okrągłego stołu”.

Debatowano w trzech grupach tematycznych:

- Język polski jako ważny element świadomości i kultury narodowej.
- Realizacja Traktatu z 1991 roku w aspekcie deklaracji „Okrągłego Stołu”.
- Współpraca Polonii z Polską na rzecz wspierania modeli projektów europejskich. W dyskusji panelowej zastanawiano się nad rolą i zadaniami Polonii w Europie. Organizatorem Kongresu był Konwent Organizacji Polskich w Niemczech z prezydentem Wiesławem Lewickim na czele.

Nowe władze Polskiej Rady

W dniu 9 grudnia 2012 r. w salach konferencyjnych berlińskiego hotelu Dorint odbyło się zebranie sprawozdawcze – wyborcze Zrzeszenia Federalnego – Polska Rada w Niemczech T.Z. Po udzieleniu absolutorium

Delegaci organizacji członkowskich Zrzeszenia Federalnego Polskiej Rady w Niemczech i goście berlińskiego zebrania. Fot. Mieczysław Zarzycki

ustępującemu zarządowi na kolejną kadencję wybrano nowy zarząd w składzie: Alexander Zajac - przewodniczący, trzej wiceprzewodniczący: Aldona Głowacka, Ferdynand Domaradzki i Bogdan Żurek, sekretarz - Arkadiusz Kulaszewski, skarbnik - Dorota Leszczyńska oraz członkowie zarządu: Irena Kubalok-Kieyke, Halina

Wąsowska i Zbigniew Kossak von Główczewski.

Z satysfakcją odnotowujemy, że z Monachium, obok red. Żurka, we władzach Polskiej Rady w Niemczech, na funkcję wiceprzewodniczącej komisji rewizyjnej, została wybrana dr Elżbieta Zawadzka.

MM

Od 1 stycznia 2013 prezydenturę Konwentu Organizacji Polskich w Niemczech objął **prof. dr hab. inż. Piotr Małuszewski z Monachium**.

Przez najbliższe 9 miesięcy będzie on kierował pracami Konwentu - ciała reprezentującego niemiecką Polonię. Profesor Małuszewski zasiada w Konwencie z ramienia Chrześcijańskiego Centrum Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego w Niemczech.

Ponadto w Konwencie zrzeszone są - Polska Rada w Niemczech, Kongres Polonii Niemieckiej i Związek Polaków Zgoda w RFN, a współpracuje z nim Związek Polaków w Niemczech spod znaku Rodła.

Więcej o obecnym prezydencie Konwentu na stronie:

<http://www.polonikmonachijski.de/55854/58285.html>

MOJEMIasto

XV lat Klubu FAMA

Już 15 lat działa
w Monachium,
założony i kierowany
przez Elżbietę
Jarzębowską, Klub
Polonijne Spotkania
Pań „FAMA”.

Elżbieta Jarzębowska

Działalność klubu koncentruje się na integracji kobiet polskich mieszkających w Monachium, organizacji imprez kulturalnych, odczytów i prelekcji, pielęgnowaniu i upowszechnianiu polskiej tradycji i obyczajów, współpracy z Polską Misją Katolicką, Konsulatem RP w Monachium i organizacjami polonijnymi. Klub organizuje również cieszące się dużym powodzeniem wycieczki, także do miejsc związanych z polską emigracją i tradycją.

Tematyka spotkań w Klubie FAMA jest tak różnorodna, że nie sposób wymienić wszystkich zagadnień na nich poruszanych. W dniach nader interesujących wieczorów brali udział m.in. żołnierze AK, poeci i pisarze,

aktorzy, artyści dziennikarze i działacze niepodległościowi, lekarze, nauczyciele, a także np. kosmetyczki.

„Klub jest otwarty dla wszystkich pań i panów, jak również na wszystkie idee i pomysły, które by mogły się przyczynić do jeszcze większej jego atrakcyjności” – powiedziała przed laty Elżbieta Jarzębowska i tego się trzyma. Dlatego na spotkaniach przychodzą też chętnie panowie, a jubileuszowe zaszczycił swą obecnością konsuls. Polonii Aleksander Korybut-Woroniecki.

W 2008 roku założycielka i szefowa Klubu FAMA Elżbieta Jarzębowska została uhonorowana nadanym przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, Złotym Krzyżem Zasługi.

15 listopada 2012 uroczyste obchodzono XV-lecie klubu w gościnnych progach Polskiej Misji Katolickiej przy Heßstr. 26, która to użyczyła paniom swoich pomieszczeń.

Spotkania Klubu odbywają się raz w miesiącu, zawsze w czwartki (z wyjątkiem wakacji), w godzinach wieczornych.

Kontakt: Elżbieta Jarzębowska
tel. 089/6927650

źródło:

Polonik Monachijski www.polonikmonachijski.de

Polska szkoła pomaga!

W połowie grudnia środowiska polonijne zelektryzowała wiadomość z Belgii, podana przez RMF24, o naukowcach z Uniwersytetu w Antwerpii, którzy stwierdzili, że polska szkoła pomaga dzieciom imigrantów w osiąganiu sukcesów w szkołach belgijskich. W badaniu finansowanym przez rząd flamandzki przez 4 lata uczestniczyło 11 tys. uczniów. Chodziło o sprawdzenie, od czego zależą sukcesy i lepsza integracja dzieci imigrantów. Badania dowiodły, że dzieci uczęszczające na zajęcia do polskiej szkoły lepiej sobie radzą na zajęciach w belgijskich placówkach. Wypadły one korzystniej od dzieci marokańskich czy tureckich, co dobrze też świadczy o naszej kadrze nauczycielskiej. Wyniki badań podważają dosyć powszechną zasadę, o jak najszybszym odizolowaniu dzieci od ich tożsamości, celem łatwiejszego zintegrowania się ze społecznością kraju osiedlenia.

Wielu znawców tematu - także znaczna część kadry i rodzice - uważa, że należy w tej sytuacji zrewidować nowo opracowany przez MSZ „Plan współpracy z Polonią i Polakami za granicą na rok 2013”. Zmierzają on bowiem do przekształcenia dotychczas istniejących polskich szkół - zwanych dzisiaj nieadekwatnie do ilości uczniów Szkołnymi Punktami Konsultacyjnymi - w placówki prywatne, czyli faktycznie do wycofania się państwa polskiego z finansowania SPK, co w prostej drodze doprowadzi do ich upadku. Tak właśnie odczytywany jest punkt w/w planu mówiący o „wspieraniu tworzenia szkół społecznych, w tym upowszechniania szkolnych punktów konsultacyjnych przy placówkach dyplomatycznych”.

Protesty zaniepokojonych rodziców i nauczycieli są coraz głośniejsze. Najbliższe miesiące przyniosą rozstrzygnięcia, oby nie ze stratą dla, pragnącej zachować swą tożsamość, polskiej młodzieży.

źródło: MSZ, RFM24, PM. inf.wł

Pod młotek

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
chce sprzedać budynek
Konsulatu Generalnego RP w Kolonii.
W czasach PRL mieściła się tam
polska ambasada.

Już w marcu ub. roku minister Sikorski wyjaśnił powód takiej decyzji, argumentując że kiedyś w ambasadzie PRL w Kolonii pracowało ponad 100 osób, a dziś konsulat może obsłużyć 18. Działka, na której mieści się placówka ma 10 tys. m kw., a budynek - 3,5 tys. m kw. powierzchnię użytkową, czyli prawie 200 m kw. na pracownika. Sprzedaż, a co ta tym idzie przeprowadzka konsultatu do mniejszych pomieszczeń, ma dać 1,5 mln. złotych oszczędności rocznie.

Tajemnicą poliszynela - mimo dementi - jest zdecydowanie odmienne stanowisko doradcy premiera Władysława Bartoszewskiego w tej sprawie. Protestują też organizacje polonijne, z których na czoło wysuwa się Polskie Towarzystwo Medyczne w Niemczech, z konkretnymi propozycjami zakupu nieruchomości i utworzenia tam „Instytutu Polski dla Europy - Centrum Promocji Dobrobytu Polski i Polonii w Europie”. Do głównych zadań Instytutu miałyby należeć prezentacja i promocja dorobku kulturalnego, naukowego, technicznego oraz osiągnięć w dziedzinie społecznej Polaków z kraju i zagranicy. Pomysłodawcy proponują też umieszczenie tam centrum informacji zdrowotno - prawnej i dwóch Izb Pamięci poświęconych martyrologii obywateli polskich w okresie II wojny światowej oraz emigracji niepodległościowej.

Na dzień dzisiejszy MSZ podtrzymuje wolę sprzedaży budynku i w każdej chwili można się spodziewać licytacji. Taką jedynie formę sprzedaży dopuszczają bowiem polskie przepisy. Jednak w sytuacji otwartego przetargu szanse organizacji polonijnych są niestety czysto teoretyczne.

Z OSTATNIEJ CHWILI

W trybie natychmiastowym, ze stanowiska Konsula Generalnego RP w Kolonii, została odwołana Jolanta Róza Kozłowska. Jak donosi „Welt am Sonntag” konsul Kozłowska odmówiła podpisania umowy wynajmu nowych pomieszczeń, będąc zdania, że umowa byłaby niekorzystna dla Polski i oznaczałaby poważne nadszarpnięcie wizerunku naszego kraju.

Übersetzungen & Consulting

I N T E R S E R V I C E

Serdecznie zapraszam do korzystania z szerokiej oferty usług
Biura Tłumaczeń i Informacji Agnieszki Miller

- tłumaczenia zwykłe i przysięgłe wszelkich tekstów i dokumentów z języka polskiego na niemiecki oraz inne języki świata
- tłumaczenia ustne podczas negocjacji handlowych i konferencji, organizacja spotkań biznesowych, asysta podczas targów, kongresów, delegacji, rezerwacja hoteli, pomoc w organizacji wyjazdów turystycznych
- pomoc w formułowaniu pism urzędowych i w wypełnianiu formularzy
- informacje dotyczące zawierania związków małżeńskich, podjęcia studiów wyższych, nostryfikacji dyplomów itd.
- pomoc w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych w Niemczech oraz w Polsce (np.: legalizacje i transkrypcja dokumentów stanu cywilnego)

oraz

- profesjonalna obsługa firm jednoosobowych oraz spółek: rzetelna obsługa biurowa, doradztwo i pomoc w fazie podejmowania działalności gospodarczej oraz podczas jej wykonywania

Biuro Tłumaczeń i Informacji Agnieszka Miller
Ismaninger Str. 65, 81675 München

Tel. +49 (0)89 / 688 5005
Fax +49 (0)89 / 41929022

Mobil: +49 (0)172 / 7743443
Mobil: +49 (0)152 / 02019653
E-mail: post@a-miller.de

www.a-miller.de

Mężczyźni

Wiek	Składka SB 100 Eur	Składka SB 1000 Eur
0-15	107,54	37,26
16-20	79,70	37,63
21	126,93	79,39
22	132,04	82,37
23	137,11	85,54
24	142,16	88,88
25	147,07	92,35
26	151,93	95,22
27	156,70	97,68
28	161,46	99,91
29	166,10	102,01
30	170,75	104,09
31	175,32	106,22
32	179,74	108,50
33	184,06	110,96
34	188,40	113,64
35	192,76	116,60
36	197,30	119,85
37	202,13	123,42
38	207,34	127,32
39	213,05	131,59
40	219,27	136,20
41	226,00	141,19
42	233,24	146,55
43	240,93	152,24
44	249,07	158,29
45	257,59	164,67
46	266,44	171,37
47	275,65	178,38
48	285,17	185,66
49	295,02	193,21
50	305,19	201,01
51	315,68	209,04
52	326,45	217,24
53	337,49	225,63
54	348,78	234,16
55	360,29	242,81
56	372,02	251,60
57	383,96	260,48
58	396,08	269,49
59	408,33	278,62
60	387,67	266,94

HUK-COBURG
Krankenversicherung

Prywatne, pełne ubezpieczenie zdrowotne w HUK-Coburg zapewnia Tobie i Twojej rodzinie dostęp do opieki lekarskiej w Niemczech, w Polsce oraz we wszystkich innych krajach Unii Europejskiej.

Ubezpieczenie to pokrywa koszty opieki lekarskiej na najwyższym poziomie oraz świadczeń z zakresu badań profilaktycznych, ambulatoryjnych, laboratoryjnych i diagnostycznych w szerokim zakresie.

Bardzo korzystne składki z możliwością zwrotu do czterech składek miesięcznych w ciągu roku.

Zmiana ubezpieczenia zdrowotnego możliwa jest bez badań lekarskich i stomatologicznych.

Zadzwoń, zapytaj o szczegóły!

Przedstawiciel: Grażyna Szkulcecka
Feichtholzweg 2, 82205 Gilching
Tel / Fax: 08105 / 77 57 24
Tel: 0170 / 10 71 849

* Składka miesięczna = łączna suma ubezpieczenia zdrowotnego (Krankenversicherung), dodatku ustawowego (gesetzlicher Zuschlag) oraz obowiązkowego ubezpieczenia Pflegeversicherung. SB = udział własny w wysokości 100,00 lub 1.000,00 Euro

Kobiety

Wiek	Składka SB 100 Eur	Składka SB 1000 Eur
0-15	107,54	37,26
16-20	92,85	50,58
21	218,67	91,53
22	226,71	101,59
23	234,49	109,59
24	241,85	115,99
25	248,83	121,14
26	255,30	125,29
27	261,47	128,66
28	267,39	131,42
29	273,37	133,72
30	279,26	135,69
31	285,40	137,42
32	292,07	139,03
33	299,26	140,59
34	306,95	142,20
35	315,21	143,91
36	323,99	145,82
37	333,12	147,96
38	342,61	150,42
39	352,37	153,23
40	362,51	156,46
41	372,94	160,15
42	383,59	164,31
43	394,45	169,00
44	405,54	174,24
45	416,88	180,02
46	428,43	186,37
47	440,12	193,29
48	451,90	200,77
49	463,73	208,80
50	475,55	217,37
51	487,42	226,50
52	499,31	236,14
53	511,23	246,31
54	523,15	257,01
55	535,02	267,56
56	546,81	278,18
57	558,62	288,89
58	570,49	299,67
59	582,50	310,53
60	545,87	297,48

Zakładanie działalności gospodarczej w handlu online

Zanim Państwo rozważą założenie działalności gospodarczej w handlu online, to należy się zmierzyć z wieloma problemami. Przykładowo należy odpowiedzieć sobie na pytanie, czy oferowane towary handlowe będą w ogóle kupowane w Internecie. W przeciwieństwie do usług lokalnych (kioski z gazetami, supermarkety, restauracje w pobliżu miejsca zamieszkania) istnieje wiele produktów, które są chętnie i często kupowane w Internecie.

Lista najczęściej kupowanych produktów

W Internecie obejmuje książki, podróże, bilety wstępu na imprezy, ubrania i obuwie, produkty elektroniki użytkowej, samochody, produkty telekomunikacyjne, rezerwacje hoteli, filmy na DVD i video, sprzęt komputerowy i akcesoria, wyroby meblowe i wyposażenia wnętrz, jak również kosmetyki, bilety lotnicze i kolejowe.

Przy zakładaniu działalności gospodarczej w handlu online obowiązuje następująca zasada

Kto się dobrze nie odróżni od konkurencji i przed założeniem działalności gospodarczej nie zbada sytuacji na rynku, to nie może mieć dobrych widoków na sukces. Przed założeniem działalności gospodarczej

Popularną formą prowadzenia działalności gospodarczej jest handel. Około 22 procent z wszystkich prowadzonych działalności gospodarczych w Niemczech stanowi działalność handlowa. Biorąc pod uwagę trend ostatnich lat w handlu, można jednoznacznie stwierdzić, że handel detaliczny w sklepach stracił udziały w rynku w stosunku do handlu w Internecie. Ogromnie wzrósł handel online i również dalej rośnie. Stopy wzrostu wprowadzie spadają – ale mimo wszystko nadal, tak jak wcześniej, występują znaczne wzrosty.

w handlu online, należy zebrać podstawowe informacje o typowych miejscach zakupu i marżach zysku dla swoich planowanych produktów, o koncepcjach konkurencji, możliwościach odróżnienia się od nich, jak również dane społeczno-demograficzne swoich potencjalnych klientów.

Założenie działalności gospodarczej z własnym sklepem

Po odrobieniu tych zadań domowych należy wybrać i przygotować sklep. Przy wyborze sklepu obowiązuje następująca zasada: Dla operatorów sklepu najczęstszym problemem jest nawigacja.

Należy się upewnić, aby wybrany sklep oferował wiele możliwości. Tak więc przykładowo najlepsze produkty powinny być łatwo prezentowane na pierwszej stronie oraz dla samego sklepu łatwo powinna nastąpić informacja, które to są produkty.

Dodatkowo należy zająć się pilną kwestią, jak pozyskać odwiedzających strony dla swojego sklepu oraz w jaki sposób przekształcić tych odwiedzających strony w klientów. Tutaj należy intensywnie wdrożyć się w temat **marketingu internetowego**. Kto się na tym nie zna, to prawdopodobnie będzie miał trudności w „stanięciu na własnych nogach”. Samo istnienie sklepu w Internecie nie wystarczy, ażeby pozyskać odwiedzających strony i klientów. Ażeby uzyskać znaczne obroty i zyski, to trzeba podjąć szeroko zakrojone akcje marketingowe.

Założenie działalności gospodarczej w handlu na portalu Ebay

Należy wyraźnie ostrzec przed ulubionym zakładaniem działalności gospodarczej w handlu na portalu Ebay. Marże z zysku na portalu Ebay są nadzwyczaj niskie. Gdyż jedno jest pewne: jeżeli dziesięciu oferentów wystawia na sprzedaż ten sam produkt, to klient decyduje się na najtańszy produkt. To jest mało pomocne dla uzyskania zysku. Jeżeli chce się uzyskać tylko 20% marży zysku, to wtedy należy mieć produkty o wartości 10.000 Euro, ażeby uzyskać 2.000 zysku brutto. Jeżeli odejmie się od tego dalsze koszty, to logicznie nie pozostanie zbyt wiele. Konsekwencją tego jest następujący wniosek: Handel na portalu Ebay opłaca się najczęściej wtedy, gdy występują szczególnie dobre źródła dostaw lub oferta zawiera jedyne w swoim rodzaju produkty.

Grygiel - company support Beata Grygiel

Gwarantuje fachowe usługi dla Polonii przy rejestracji i dalszym prowadzeniu działalności gospodarczej

- Twój partner w sprawach**
- Księgowych
 - Biurowych
 - Urzędowych
 - Finansowych
 - Dodatków rodzinnych
 - Tłumaczeń

Członek zrzeszenia dla samodzielnich księgowych (b.b.h.)

Werinherstrasse 15
81541 Muenchen

DOJAZD:
U2 Silberhornstr.;

Tramwaj 15, 25; Bus 58.

Tel. +49 (0)89 96 05 27 47
Fax. +49 (0)89 96 05 27 48
Mobil +49 (0)170 311 360 4
office@grygiel-company.com
www.grygiel-company.com

MICHAEL KROLL

Immobilien-Finanz-und Versicherungsmakler gemäß § 34c, d Abs. 1 der GewO

Vermittlung von
Immobilien, Versicherungen & Kapitalanlageprodukten

UBEZPIECZENIA - FINANSE - NIERUCHOMOŚCI - KREDYTY

ponad 100 Firm Ubezpieczeniowych ■ ponad 100 Banków

KONTAKT:

Biuro München

tel.: 089/ 99940281
fax: 089/99940282
mob.: 0173/39 11 579

Biuro Rorbach

tel.: 08442/953 948
fax: 08442/958 586
mob.: 0173/39 11 579

**Na pewno
znajdę właściwy produkt
dla Państwa.**

działalność na terenie:
München, Dahau,
Augsburg, Landshut,
Ingolstadt,
Pfaffenhofen i okolic

www.immo-finan-z-kroll.de

bgg

Waldemar Galan
kompleksowa obsługa firm

- Pomoc w wypełnianiu druków, formularzy. Obsługa korespondencji klienta z urzędami i instytucjami publicznymi
- Obsługa rachunków i upomnień o płatności
- Pomoc w uzyskaniu wszystkich świadczeń socjalnych (Kindergeld, Elterngeld) itp.
- Serwis księgowo-finansowy
- Doradztwo ekonomiczne
- Współpraca z biurami podatkowymi (Steuerberater) i kancelariami adwokackimi
- Tłumaczenia

Tel.089/ 44760996

We wtorki i czwartki przyjmujemy do 20.00

Häberlstr.12 Pon. Śr. 8.30-17.00
80337 München Wt. Czw. 8.30-20.00
(U3,U6 Goetheplatz) Pt. 8.30-14.00
bgg@gmx.org

7(S)-Gruppe

Praca w Niemczech

Stanowiska:

- branża przemysłowa
- spawacz MIG, MAG; TIG; ślusarz
- mechanik samochodowy
- lakiernik przemysłowy, samochodowy
- elektryk, elektronika, mechatronik
- monter instalacji sanitarnych i klimatyzacji

- branża gastronomiczna
- kucharz / kucharka

- branża medyczna
- pielęgniarka / pielęgniarz

Wymagania:

- dobra znajomość języka niemieckiego
- kilkuletnie doświadczenie w zawodzie

Oferujemy:

- umowę na niemieckich warunkach
- atrakcyjne wynagrodzenie plus dodatki
- zakwaterowanie opłacone przez firmę
- opiekę w Niemczech przez koordynatora

7(S) Bildung & Integration München
Lindwurmstraße 129 • 80337 München
TEL. +49/89 74 72 18 – 20
Kom. +49/172 4090521
recruiting@7s-gruppe.de

- **informacje**
- **wiadomości**
- **firmy**
- **anonse...**

✉ **Pestalozzistr. 71**
10627 Berlin

☎ **+49 30 32 416 32**
+49 30 41 636 03

💻 **webmaster@kontakty.org**

Riester-Rente i Rürup-Rente

Ubezpieczenia emerytalne z dotacjami państwowymi

Marcin Studencki

Kryzys systemu państwowego ubezpieczenia społecznego pokazuje, że w przyszłości emerytura państwowa nie wystarczy do zachowania dotychczasowego standardu życia po osiągnięciu wieku emerytalnego. Ubezpieczenie państwowe oparte jest na niepisanej umowie między generacjami.

Obecni emeryci otrzymują świadczenie ze składek osób pracujących. Niestety zwiększanie się średniej długości życia powoduje coraz większe obciążenie systemu, coraz mniej osób w wieku produkcyjnym musi utrzymywać coraz więcej emerytów. Skutkiem tego jest stałe obniżanie się poziomu emerytur.

Państwo niemieckie jest tego świadome i już od ponad 10 lat, poprzez różnego rodzaju dotacje, zachęca obywateli do dodatkowego, prywatnego oszczędzania na emeryturę.

(w ramach tzw. Sonderausgaben - zaliczają się do tego również składki na państwowe ubezpieczenie emerytalne) wynosi rocznie 20.000€ dla osób samotnych i 40.000€ dla małżeństw. Dlatego, mimo że tego typu ubezpieczenie powstało z myślą o osobach prowadzących działalność gospodarczą, może je wykupić każdy i dzięki temu dodatkowo zaoszczędzić na podatkach.

Wielu Polaków zastanawia się nad sensem ubezpieczenia emerytalnego w Niemczech, w przypadku gdy w krótszej lub dłuższej perspektywie mają zamiar wrócić do Polski. Również dla takich osób tego typu ubezpieczenie jest jak najbardziej atrakcyjne. Europejski Trybunał Sprawiedliwości zdecydował, że dotacje państwowe i/lub oszczędności podatkowe nie muszą być zwracane w przypadku wyjazdu za granicę, tak przed jak i po osiągnięciu wieku emerytalnego. Poza tym nic nie stoi na przeszkodzie, by w Polsce kontynuować płacenie składek, tym razem oczywiście bez prawa do dalszych dotacji. Rynek ubezpieczeniowy w Niemczech jest znacznie dojrzalszy i silniejszy finansowo niż w Polsce. W kilkunasto- lub kilkudziesięcioletniej perspektywie oszczędzania jest to dużo bardziej istotne niż często przesadzane prognozy oprocentowania reklamowane przez niektóre towarzystwa ubezpieczeniowe.

Riester-Rente

Ubezpieczenie Riester-Rente jest formą prywatnego ubezpieczenia emerytalnego bezpośrednio dotowanego przez państwo. Na dotacje państwowe składają się tzw. Grundzulage (154 €/rok na osobę) oraz tzw. Kinderzulage (185 €/rok za każde dziecko; 300 €/rok za dzieci urodzone po 01.01.2008). Warunkiem otrzymania pełnej dotacji jest wpłacenie na poczet ubezpieczenia składki rocznej w wysokości min. 4% rocznego dochodu brutto pomniejszonego o kwotę należnych dotacji.

Przykład:

Osoba zatrudniona, dochód roczny brutto 25.000€, 2 dzieci (urodzone w 2007 i 2012). **Możliwa dotacja** 639€/rok (154€ + 185€ + 300€). Żeby uzyskać pełną dotację należy wpłacić na poczet ubezpieczenia 361€/rok (4% z 25.000€ - 639€).

Do osób bezpośrednio uprawnionych do dotacji należą przede wszystkim osoby zatrudnione, objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, ale również m.in.: osoby pobierające zasiłek dla bezrobotnych, osoby zatrudnione na tzw. „400€-Basis”, czy osoby przebywające na urlopie wychowawczym (do max. 3 lat po

urodzeniu dziecka). Także osoby prowadzące działalność gospodarczą albo osoby niepracujące mają taką możliwość pod warunkiem, że umowę Riester-Rente posiada małżonek bezpośrednio uprawniony do dotacji. Inaczej niż w powyższym przykładzie, aby otrzymać pełną dotację, muszą oni wpłacić tylko tzw. „Sockelbeitrag” w wysokości 60€/rok.

Rürup-Rente

W ramach Rürup-Rente dotacje państwowe mają postać ulg podatkowych. Część składek ubezpieczeniowych można bowiem odliczyć od podatku, z roku na rok coraz więcej. Za rok 2012 można odliczyć 74%, za rok 2013 – 76%, i tak aż do roku 2025 r., kiedy będzie można odliczyć 100% składek ubezpieczeniowych.

Przykład:

Przeznaczając na Rürup-Rente 250€ miesięcznie, możemy w 2013 r. odliczyć od podatku dodatkowo 2.280€ (76% z 3.000€), co przy założeniu 30%-ej stopy podatkowej, daje nam oszczędność podatkową na poziomie 684€.

Maksymalna kwota, którą można w ten sposób uwzględnić w rozliczeniu podatkowym

**Autor artykułu jest doradcą w firmie
PLDF GmbH - Polscy Doradcy Finansowi
kontakt: 0177 9683 846**

Eurooffice-Management UG

Mgr Anna Wagner-Szostak

**usługi
księgowe**

Buchhaltung . Lohnbuchhaltung . Unternehmensberatung

Landwehrstr.2 80336 München
Tel.: 089/590 68 59-0
Fax: 089/590 68 59 60
e-mail: a.wagner@eurooffice-management.de

pldf® Polscy Doradcy
Finansowi

• **ubezpieczenie zdrowotne** (prywatne i państwowe/rodzinne)

• **ubezpieczenie emerytalne** z państwowymi dotacjami

• **ubezpieczenie komunikacyjne** (zaliczenie zniżek z Polski, specjalne taryfy dla firm budowlanych)

• **kredyty** (konsumpcyjne i mieszkaniowe)

• **ubezpieczenie życia, niezdolności do pracy, kosztów prawnych, OC prywatne** i inne

Biuro w Monachium

Landwehrstr. 2 (niedaleko Karlsplatz/Stachus)
Tel. (0) 89 590 68 590

www.pldf.de

**pomnażaj
swoje oszczędności
INWESTOWANIE**

**zadbaj
o swoją emeryturę
OSZCZĘDZANIE**

**zabezpiecz
najbliższych i majątek
UBEZPIECZENIA**

Znacznie łatwiej o własne m

Nieruchomości w Monachium, pomimo wysokich cen, cieszą się ogromną popularnością, jednak oferta rynkowa jest bardzo ograniczona. Dotyczy to dzielnic takich jak np. Schwabing, Maxvorstadt, Haidhausen, gdzie ceny metra kwadratowego - jak również ceny wynajmu - są relatywnie wysokie. Nie zniechęca to do kupna wielu osób. Wręcz przeciwnie, korzystając z obecnej sytuacji na rynku kredytów hipotecznych decydują się tam mieszkać i zainteresowani są zakupem nieruchomości, jeżeli nie od razu to w bliższej do zaplanowania przyszłości. Motywy zakupu mogą być różne: zakup nieruchomości na własne cele mieszkaniowe, pod wynajem lub jako lokatę pieniędzy na przyszłość.

Aby uniknąć w przyszłości nieprzyjemnych i często kosztownych niespodzianek przy finansowaniu własnego mieszkania lub domu należy zawsze zwracać uwagę na kilka podstawowych reguł.

Najwyższy możliwie wkład własny

W obecnych czasach mimo, iż banki proponują możliwość finansowania nieruchomości nawet do 100% wartości nieruchomości, nabywający powinien wnieść co najmniej 20% wkładu własnego. Mam tutaj na myśli nie 20% ceny za którą nieruchomość jest nabywana ale 20% łącznych kosztów, na które oprócz ceny zasadniczej nieruchomości składają się również koszty nabycia, takie jak opłata notarialna, wpis do księgi gruntów czy też prowizja dla pośrednika nieruchomości. Wszystkie te opłaty wynoszą łącznie co najmniej 8,5% ceny zakupu. Tego typu finansowanie jest jednak możliwe tudzież zalecane, tylko w sytuacji gdy zdolność finansowa kredytobiorcy jest bardzo wysoka i kredytobiorca posiada możliwość szybszej spłaty rat kapitałowych np. w sytuacji kiedy spodziewa się w bliżej określonej przyszłości zastrzyku dodatkowych pieniędzy (spadku, wypłaty „Lebensversicherung”), które mogą być przeznaczone na szybszą spłatę kapitału. Takie finansowanie jest zdecydowanie

droższe i bardzo ryzykowne, o czym kupujący nie powinni zapominać, decydując się na tego typu umowę kredytową.

Zaplanować rezerwy

Osoby kupujące gotowe obiekty jak również osoby planujące budowę domu nie powinny zapominać o zgromadzeniu pewnych rezerw finansowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków losowych, z którymi musimy się zawsze liczyć. Mam tutaj na myśli wydatki na remont urządzeń, czy też sytuację gdy popsuje nam się samochód i trzeba go oddać do warsztatu. Także na wypadek tymczasowej utraty pracy, tego typu rezerwy pozwolą nam łatwiej przetrwać trudny okres i uniknąć stresu oraz dodatkowych zobowiązań wobec banku.

Remigiusz Cwiklowski

Tel.: 089/743 603 75
Mobile: 0151 52557322
rcwiklowski@bhw.de

aktualne
niskie
oprocentowania
kredytów
hipotecznych
zachęca
do kupna
własnego M

Odpowiednio wcześniej zabezpieczyć oszczędności

Również przy zakupie albo budowie nieruchomości kupujący nie powinien zapominać, że za kilka lat nasz dom albo mieszkanie będzie wymagać remontu czy też modernizacji, co oczywiście wiąże się z kosztami. Tutaj też zaleca się wkalkulowanie tych kosztów w comiesięczne wydatki. Eksperti ds. kredytów hipotecznych zalecają np. zawarcie „Bausparvertragu”. W ten sposób można przy relatywnie niskich sumach łatwo zbudować rezerwę finansową, jednocześnie gwarantując sobie prawo do niskoprocentowanej pożyczki na potrzeby remontowo-budowlane.

POLSKIE BIURO

Olschewskibogen 3
80935 München
Mobil: 01766423294
Mobil: 01774758438
agnieszka.wesolowska
@polskie-biuro.eu
www.polskie-biuro.eu

AGNIESZKA WESOŁOWSKA

SERWIS BIUROWY

- pomoc w zakładaniu działalności gospodarczej (również bez zameldowania w Niemczech)
- kosztorysy, rachunki, umowy, ponaglenia do zapłaty, zlecenia, reklama...
- tłumaczenia przysięgłe, pomoc w urzędach, szkole, w wypełnianiu formularzy...

UBEZPIECZENIA

- zdrowotne od 67.57 € (również bez udziału własnego, bez badania lekarskiego, bez corocznych podwyżek składki)
- rentowe, prywatna renta zamiast podatku, z dofinansowaniem od państwa niemieckiego
- pojazdów samochodowych z uznaniem polskich zniżek oraz wiele innych

DORADZTWO

- dla pracowników i pracodawców (legalne formy oszczędności podatkowych i opłat socjalnych)

SZUKAMY!

współpracowników i kooperantów w Niemczech
CV i list motywacyjny prosimy wysłać na nasz adres
pocztą tradycyjną, bądź elektroniczną.

mojemasto-gazeta.de

nie zgub się wśród innych!

Werbe - Agentur Spisla dla Ciebie:

- biuro reklamy . realizacja projektów .
- kampanie reklamowe.

Tel.: 0 871 97 46 335
werbe-agentur@arcor.de

offizielles Partnerunternehmen

AGS

Agentur Grażyna Szkulcka

Agencja obsługi firm

- księgowość
- rachunkowość
- tłumaczenia
- ubezpieczenia
- i inne konsultacje

Zapraszam!

Grażyna Szkulcka (M.A.)

Altheimer Eck 15,
80331 München
Tel. / Fax: 089 / 86 36 98 32
Tel: 0170 / 10 71 849

Godziny otwarcia:

- wtorki 8.30 - 20.00
 - środy 8.30 - 15.00
 - czwartki 8.30 - 20.00
 - piątki 8.30 - 15.00
 - pierwsze soboty miesiąca 12.00 - 17.00
- Inne terminy
po telefonicznym uzgodnieniu

Kancelaria Adwokacka
Christoph Motkowski
RECHTSANWALT

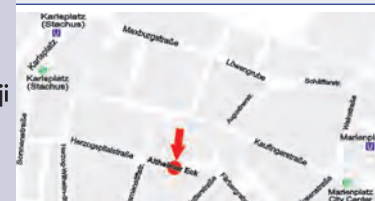

DORADZTWO PRAWNE
W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM:

- prawo cywilne
umowy i odszkodowania
- prawo gospodarcze
obsługa firm i transakcji handlowych
- prawo podatkowe
sporządzanie zeznań podatkowych
- prawo o nieuczciwej konkurencji
przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji
- prawo pracy
wypowiedzenia i odprawy
- prawo drogowe
wypadki i odszkodowania
- prawo karne
obrona w sprawach karnych

Altheimer Eck 15
80331 München
S-Bahn/U-Bahn
Marienplatz/Stachus
Tel.: 089/218 955 62
Fax: 089/218 955 63
Mobil: 0162 8012373

E-mail: info@kanzlei-motkowski.de

www.kanzlei-motkowski.de

PIENIĄDZE NA DZIECI KINDERGELD

Bazując na wieloletnim doświadczeniu kompetentnie pomagamy osobom pracującym w Niemczech (polskie kontrakty, umowy o pracę i firmy jednoosobowe „Gewerbe”) przy złożeniu wniosku, oraz kompleksowym tłumaczeniu (bez udzielania porad prawnych) wszystkich pism i formularzy urzędowych otrzymanych z Kasy Świadczeń Rodzinnych, dotyczących procedury uzyskania niemieckiego zasiłku na dzieci (Kindergeld) w wysokości 184,- € miesięcznie (oraz nadpłaty do 4 lat wstecz) na dzieci mieszkające w Polsce do ukończenia 25-go roku życia, jeśli nadal kontynuują lub kontynuowały naukę.

Oferujemy tanie i bardzo dobre
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Tel.: 0179 484 50 63 lub (030) 367 533 40
SUERTÉ, Sławomir Wawrzyniak, Postfach 200318, 13513 Berlin

!!! Obsługujemy osoby z całych Niemiec !!!

www.kindergeld.com E-Mail: kontakt@kindergeld.com

Izabela S. Demacker

Stosunek pracy bez pisemnej umowy o pracę

Czy umowa ustna jest skuteczna?

Od pracowników można czasami usłyszeć: „Nie podpisaliśmy żadnej umowy. Było tylko ustne porozumienie! Pracuję bez umowy!”. W analogii do wymogu pisemnego rozwiązania umowy, wielu pracowników jest przekonanych, że ustne zawarcie umowy o pracę jest generalnie nieskuteczne.

spoczywa ciężar dowodowy (Beweislast). Kiedy pracownik chce zaskarżyć pracodawcę z powodu niezapłaconego wynagrodzenia, zazwyczaj nie ma z tym większych problemów, ponieważ prawie w każdym przypadku znajdują się świadkowie, np. inni pracownicy, którzy mogą potwier-

- krótki opis wykonywanych przez pracownika czynności i obowiązków;
- skład i wysokość wynagrodzenia w tym dodatki i premie oraz termin ich płatności;
- czas pracy;
- czas trwania rocznego urlopu wypoczynkowego;
- terminy wypowiedzenia stosunku pracy,
- zawarte w ogólnej formie uwagi stosowane w umowie zbiorowej (Tarifvertrag), porozumieniu zakładowym (Betriebsvereinbarung) oraz w umowie dotyczącej świadczonych usług (Dienstvereinbarung)."

Pracodawca nie przestrzega ustawy dowodowej (Nachweisgesetz)

Co zrobić?

Z reguły pracownik ma zaskarżalne prawo do wydania mu spisanej umowy o pracę. Jednak ze względu na bezkonfliktowy stosunek między pracownikiem a pracodawcą dochodzenie sądowe nie zawsze jest wskazane, dlatego najpierw warto poprosić pracodawcę o wystawienie pisemnego dokumentu. Pracownik może także przedstawić pracodawcy swoją propozycję umowy, należy się jednak liczyć z tym, że pracodawca będzie chciał ją zmienić lub skorygować. Dopiero, gdy wszystkie te próby porozumienia zawiodą, sprawa powinna trafić do adwokata lub sądu pracy.

Gdy pracodawca nie przestrzega zobowiązań wynikających z ustawy dowodowej i nie wręczył pracownikowi pisemnej umowy o pracę, pracownik ma prawo do (Zurückbehaltungsrecht) wstrzymania stosunku pracy. Niestety, przepisy zawarte w ustawie dowodowej nie zawierają informacji o tym, co należy zrobić, w przypadku gdy pracodawca nie spełni obowiązków wynikających z tej ustawy. Rózsadnym rozwiązaniem byłoby, gdyby ustawodawca odwrócił ciężar dowodowy tak, aby w przypadku zaniedbania obowiązków przez pracodawcę to on musiałby udowodnić, iż dane porozumienie (np. wypłata w wysokości EUR 12,00 za godzinę) nie zostało w umowie ustalone. Sądy pracy gwarantują pracownikowi pewne ulgi, jeśli chodzi o udowodnienie porozumień wynikających z ustnej umowy o pracę.

Rechtsanwältin

Stud. Jur. Karolina Paško
Kancelaria adwokacka
w Monachium
Gabelsbergerstr. 9
80333 München
Tel.: 089 85 63 63 55
info@kanzlei-demacker.de
www.kanzlei-demacker.de

Forma umowy o pracę

Ustna umowa o pracę (mündlicher Arbeitsvertrag) jest tak samo ważna jak pisemna. Jeśli umowa nie została sporządzona na piśmie, nie oznacza to, że nie została ona w ogóle zawarta. Po prostu nie została ona zawarta w formie pisemnej tylko ustnej.

Problemy z udowodnieniem warunków zawartej umowy

Bez pisemnej umowy pracodawca lub pracownik może nie wiedzieć, jakie prawa i przepisy mu przysługują. Zasadniczo w pierwszej kolejności stosuje się zawarte w umowie warunki, bez względu na to, czy zostały one uzgodnione ustnie czy pisemnie. Jeśli nie zostały określone żadne warunki, zasada jest prosta: obowiązują wtedy przepisy z ustawy. Pracownikowi przysługują np. przynajmniej 24 dni robocze urlopu, nie może on pracować więcej niż 8 (w określonych przypadkach 10 godzin) dziennie, otrzymuje wynagrodzenie jakie zostało w ustawie przewidziane dla danego zawodu, ma prawo do przerw pracowniczych, wynagrodzenia w przypadku choroby, itd.

W niektórych przypadkach sprawa ustnie zawartej umowy o pracę nie jest jednak aż tak prosta. Pracownik spotyka się często z problemem dowodowym, gdyż na nim

dział, że pracownik był w danym okresie zatrudniony i widzieli go przy pracy. Dużo trudniej jest udowodnić jaka kwota wynagrodzenia, nadgodzin, dodatków, premii, gratyfikacji itp. została ustalona.

Jeśli rozliczenie wynagrodzenia zostało już sporządzone (Lohn-, Gehaltsabrechnung), można w ten sposób udowodnić jakie kwoty zostały ustalone.

Ustawa dowodowa (Nachweisgesetz)

Na podstawie dyrektywy unijnej 91/533 EWG z dnia 20.7.1995 nabrała mocy prawnej tzw. ustawa dowodowa (Nachweisgesetz), na podstawie której pracodawca zobowiązany jest nie później niż po upływie jednego miesiąca od rozpoczęcia stosunku pracy do pisemnego sporządzenia istotnych warunków zatrudnienia, podpisania umowy i przekazania ją pracownikowi.

W pisemnej umowie muszą być zawarte co najmniej poniższe informacje:

- nazwiska oraz adresy obu stron;
- data rozpoczęcia zatrudnienia;
- przy zatrudnieniu na czas określony: przewidywany czas trwania stosunku pracy;
- miejsce wykonywania pracy lub, jeśli miejsce pracy nie jest stałe, informację, iż pracownik wykonuje pracę w różnych miejscach;

Od ponad 25 lat z Wami **Ireneusz Czlonka**

📍 **Księgowość**

📍 **Podatki**

📍 **Obsługa firm**

i osób prywatnych

Dypl. Księgowy
certifikat
Steuerberaterkammer

Tel. 089/570 21 40 Fax 089/41 41 11 31 Ludwig-Richter-Str. 17 80687 München

Łukasz Sowada
Geprüfter Versicherungsfachmann IHK Makler
ubezpieczeniowy

Landwehrstr. 2, 80336 München

Tel.: 089 590 68 59 29

Mobil: 0176 104 224 97

Fax: 089 590 68 59 60

PORADY
I INFORMACJE
DOTYCZĄCE
UBEZPIECZEŃ

OC firm

OC prywatne
komunikacyjne
emerytalne
na życie
zdrowotne
wypadkowe

BÜROSERVICE
(A-Z) M ü n c h e n

TWÓJ
NIEZALEŻNY
PARTNER
BIZNESOWY

terminy i informacje: **Agnieszka Nazarko**

Rathenastr.138 | 80937 München (U2 Harthof)
mobil: 0178/8011693
tel.: 089/54892190 | fax: 089/99940282
e-mail: agnieszka.nazarko@onet.eu

oferuje
analizę rynku ubezpieczeń,
finansów, kredytów
oraz inwestycji
Zdaj się na profesjonalistów

Planen und beraten mit Konzept

Izabela S. Demacker
Rechtsanwältin

Doradztwo prawne w języku polskim i niemieckim
z uwzględnieniem niemiecko - polskich przepisów prawnych
w dziedzinach:

prawa rodzinnego i spadkowego | prawa pracy
prawa karnego oraz wykroczeń | prawa gospodarczego
prawa ruchu drogowego

Tel.: 0 89 | 85 63 63 55

Gabelsbergerstrasse 9
80333 München

www.kanzlei-demacker.de
info@kanzlei-demacker.de

DIGITAL TV SHOP

telewizja na kartę
z POLSATEM i CYFRA+

32 polskie programy bez umowy i abonamentu

TELEWIZJA HD
to 44 programy w tym 12 HD

Nowość! Smart HD
dekoder z nagrywarką na kartę

Sprzedaż i montaż!!!
zestawów satelitarnych

80339 München-City, Theresienhöhe 3
Wejście: Schwanthaler Str.110

www. DigitalTVShop.de

Kom.: 0179/4316130 po polsku
Tel.: 089/505051 • Fax: 089/505004

RE/MAX Die Immobilienmakler!
Regional, National, International.**Barbara Bednarska**Immobilienfachmaklerin RE/MAX
Dipl. Vermessungstechnikerin**Oferujemy usługi w zakresie:**

- pośrednictwa w obrocie nieruchomościami
- sprzedaży i kupna mieszkań, domów i działek
- profesjonalnego doradztwa w zakresie inwestycji
- sprawdzanie formalno-prawnego stanu nieruchomości

RE/MAX First Immobilien

Gleichmannstrasse 1, 81241 München

Tel: 089-41 61 71 955

Mobil: 0170-288 38 34

barbara.bednarska@remax.de, www.remax-first-immobilien.de

**Lekarz
Ogólny-Internista***Feldmann Irena*Landsberger Straße 497
81241 München

Telefon: 089/88 14 89

Fax: 089/82020328

feldmann.irena@yahoo.de

STOMATOLOGdr. medycyny dentystycznej
Katharina JuretzkiAmalienstr. 60
(przy Uniwersytecie)
80799 MünchenTel.: **089/39 37 20****Dr. Markus Winkler
Zahnarzt**Bäckergasse 11A
93059 Regensburg
Tel.: 0941 / 8 55 75Öffnungszeiten:
Mo., Die, Do 8.00 - 19.00
Mi., Fr. 8.00 - 12.00**Anja Czech-Grollmann**Fachanwältin
für FamilienrechtKancelaria Anja Czech-Grollmann
w zakresieprawa rodzinnego, prawa pracy
jak i ogólnego prawa cywilnego

Anwaltskanzlei Czech-Grollmann

Nymphenburger Strasse 20, 80335 München

U-Bahn »Stiglmaierplatz« (jedna stacja za Hauptbahnhof) „U 1”

Tel.: +49 (0) 89 / 51 51 49 53 Fax: +49 (0) 89 / 54 82 82 85

www.anwaltskanzlei-czech.de

Kancelaria Adwokacka**Zakres możliwych porad prawnych:**

- Doradztwo w zakresie prawa pracy
- Rejestracja działalności gospodarczej
- Zakładanie spółek cywilnych oraz kapitałowych
- Sprawdzanie i opracowywanie wszelkich typów umów gospodarczych i prywatnych
- Dochodzenie wierzytelności pozasądowo oraz sądowo
- Obrona przy wykroczeniach i w sprawach karnych

Olaf GroborzDonnersbergerstraße 46, 80634 München
S-Bahn Donnersbergerbrücke U1 Rotkreuzplatz

Tel.: 0 89/13 95 83 72 Fax.: 0 89/13 95 83 73 Email: olaf.groborz@gmx.de

Deine Kosmetikerin
ANNETTE*Zatrzymać
czas**Chcesz**przyprowadzić swojej skórze
optymalną kondycję
i młody wygląd?**Mezoterapia**kosmetyczna**pomoże Ci to osiągnąć!***mezoterapia kosmetyczna**

Annette Rusin

Mezoterapia kosmetyczna

jest najnowocześniejszą metodą przeciwstarzeniową. Precyzyjne dostarczenie do wierzchniej warstwy skóry przez niewielkie nakłucia aktywnych składników, jak witaminy i kwas hialuronowy, powoduje intensywne nawilżenie i stymulację skóry do intensywnego metabolizmu, samoregeneracji, produkcji kolagenu i elastyny.

Dzięki zabiegowi

skóra odzyskuje jędrność i elastyczność, którą w trakcie upływu czasu utraciła. Znaczącą rolę odgrywa tutaj witamina C, która jako antyoksydant zwiększa aktywność komórkową i spowalnia procesy starzenia. Aby zabieg mezoterapii kosmetycznej był jak najbardziej efektywny do każdego typu skóry dobierane są odpowiednie substancje aktywne.

Po zabiegu

mezoterapii kosmetycznej nie ma widocznych śladów, które uniemożliwiałyby aktywne życie!

**Co możemy osiągnąć
poprzez mezoterapię
kosmetyczną?**

- zmniejszenie zmarszczek i bruzd
- efektywne wygładzenie i odmłodzenie wyglądu skóry
- zmniejszenie wiotkości skóry
- napięcie, świeżość
- jednolity, promienny kolor
- przywrócenie zmęczonej i wysuszonej skórze blasku, napięcia i elastyczności

**Mezoterapia kosmetyczna
ma również
inne zastosowanie**

- w zwalczaniu cellulitu
- otyłości
- likwidacji rozstępów
- poprawianiu wyglądu dłoni, ramion, szyi i dekoltu
- na brzuchu, nogach i biodrach
- na owłosionej skórze głowy przy problemach z łysieniem

*Zapraszamy!!!***W naszej ofercie
ponadto:**

- * Kosmetyka i pielęgnacja twarzy (również dla panów)
- * Zabiegi anti-aging
- * Leczenie trądziku
- * Mikrodermabrazja
- * Pielęgnacja dłoni i stóp
- * Depilacja
- * Przedłużanie rzęs, trwała na rzęsy
- * Farbowanie i korekta kształtu brwi

Annette Rusin
Fatimastr.32, 81476 Monachium
tel. 017680103585
lub 089/32655131

Zdrowie jamy ustnej

lek. stom.
Marian Znorowski

1
część

Jama ustna, wyposażona w mechanizmy ochronne przed patogenami, jest ważnym miejscem kontaktowania wnętrza organizmu ze środowiskiem zewnętrznym. Jej wnętrze wyściełone jest delikatną błoną śluzową, będącą bazą dla mikroorganizmów, które razem ze śliną stanowią wstępny stopień w trawieniu. Czołowe miejsce w jej architekturze zajmują zęby w formie łuku górnego i dolnego wraz z wyrostkami żęboodowymi pokrytymi dziąsłami - przykład syntezy organicznych i nieorganicznych elementów, graniczących między wnętrzem a otoczeniem zewnętrznym. W naszej buzi mieszkają setki rodzajów mikroorganizmów. Szacuje się, że w jednym gramie płytki nazębnej mieści się około biliona bakterii. Ich obecność wzmacnia system obronny organizmu. Jednak bakterie stają się niebezpieczne, jeśli mają możliwość masowego rozprzestrzeniania się, np. gdy osłabnie system obronny lub zabraknie wystarczającej higieny jamy ustnej.

Zdrowie jamy ustnej oznacza równowagę mikroorganizmów i systemu obronnego. W przypadku zachwiania tej równowagi dochodzi do chorób takich jak próchnica zębów, zapalenie dziąseł tzw. gingivitis, zapalenie przyzębia tzw. parodontitis, wreszcie zapalenie błony śluzowej tzw. stomatitis, czy też infekcja grzyba. Również ogólne choroby, np. AIDS, rak błony śluzowej lub choroby autoimmunologiczne takie jak choroba Crohna, pęcherzyca vulgaris lub tocząc rumieniowatą, manifestują się w jamie ustnej.

W zapobieganiu chorobom jamy ustnej ważną rolę spełnia ślina wydzielana przez małe i duże gruczoły ślinowe zwanymi śliniankami, wyposażona w mechanizmy regeneracyjne i obronne. Ślina jamy ustnej składa się z wody, która stanowi 99% jej zawartości, białek, elektrolitów, czynników organicznych jak i nieorganicznych, zawiera przy tym niewielką ilość płynu dziąsłowego, pochodzącego ze szczeliny dziąsłowej, resztki pokarmowe, złączne komórki nabłonka oraz bakterie wraz z ich produktami metabolizmu i spełnia funkcję ochronną, buforową, obronną, odżywczą, trawienną i wydalniczą. Dzięki swojej płynnej konsystencji i obecności glikoprotein, ślina pokrywa wszystkie struktury jamy ustnej i w ten sposób chroni je przed zranieniem i wysuszeniem, a jednocześnie ułatwia żucie i polykanie

pokarmów oraz mechanicznie oczyszcza jamę ustną z resztek pokarmowych, złączonych nabłonka, jak i z obecnych tu licznych drobnoustrojów. Nierównomierny jej przepływ przez struktury jamy ustnej sprawia, że niektóre powierzchnie są bardziej narażone na powstawanie bakteryjnej płytki nazębnej.

Dla zdrowia zębów i przyzębia podstawową rolę odgrywa buforowa funkcja śliny. Jest ona związana z obecnością układu węglanowego i fosforanowego, którego celem jest zachowanie równowagi kwasowo-zasadowej, a więc neutralizacja kwasów produkowanych przez bakterie lub zawartych w pokarmie. Dopóki jony wodorowęglanowe są w ślinie i jej pH (łac. potentia Hydrogenii, czyli siła wodoru) nie ulega zmianie, dochodzi do neutralizacji kwasów. Jeśli pH opada poniżej krytycznej dla szkliwa wartości 5,5 (neutralny punkt pH śliny wynosi 7,0 i waha się od 6,0 do 7,5), procesy remineralizacyjne ustępują miejsca procesom demineralizacyjnym. Brakuje wówczas w ślinie minerałów, które uzupełniałyby wypłukane ze szkliwa jony, a obecne w hydroksyapatytach jony sodowe sprzyjają ich rozpuszczaniu w kwasach produkowanych przez drobnoustroje jamy ustnej. Również jony magnezu, biorące udział w budowie szkliwa i aktywacji enzymów śliny, przy dużym natężeniu sprzyjają rozpuszczeniu hydroksyapatytów. Dochodzi do tworzenia się próchnicy. Decydującą jednak rolę dla powstania próchnicy odgrywa wartość pH bakteryjnej płytki nazębnej, opartej na substancjach zawartych w ścianie bakteryjnej, różnych proteinach i słabych kwasach organicznych.

Niektóre substancje o znaczeniu buforowym, jak wodorowęglan, białka bogate w histydynę, fosforany, mocznik są między śliną i płytką nazębną dowolnie wymienne. Dzięki pojemności buforowej, warunkowanej tempem metabolizmu, gospodarką hormonalną oraz stanem zdrowia, podnosi się pH, wzrasta zawartość fluorków, fosforanów i jonów wapnia, których ilość w ślinie nie jest stała i podlega wahaniom dobowym, w rezultacie czego następuje remineralizacja szkliwa, zapewniając stabilność jego struktury, a w szczególności kryształów apatytu. Fluorkom przypisuje się też działanie bakteriostatyczne. Również jony jodowe występujące w systemie

peroksydazy, biorą udział w mechanizmach obronnych jamy ustnej.

Obok funkcji buforowej posiada ślina mechanizmy obrony nieswoistej i swoistej. Do mechanizmów obrony nieswoistej należą: stałe obmywanie błony śluzowej, zębów i kieszonek dziąsłowych z resztek pokarmu, ze znajdujących się tam grzybów i bakterii, jak też lizozym, laktoferryina, histatyna, peroksydaza i interferon, który uczestniczy w odpowiedzi immunologicznej na obecne już patogeny. Lizozym, to białko enzymatyczne, które uczestniczy w lizie komórek bakterii Gram(+) i grzybów z rodzaju Candida, występujących w jamie ustnej. Laktoferryina, zdolna do wiązania i blokowania dostępu do żelaza patogenom jamy ustnej, dla których ten pierwiastek jest niezbędny do rozwoju, ma działanie bakteriostatyczne. Jak twierdzą niektórzy naukowcy, laktoferryina hamuje adhezję *S. mutans* do hydroksyapatytów w zębach pokrytych śliną. Histatyny to niskocząsteczkowe peptydy, które wykazują zdolności bakteriostatyczne jak i bakteriobójcze wobec paciorkowców z gatunku *Streptococcus mutans* oraz wobec grzybów, np. z rodzaju Candida, *Aspergillus*. Obniżony poziom tych peptydów zauważa się u pacjentów zakażonych wirusem HIV, u których często dochodzi do oportunistycznych infekcji grzybiczych w jamie ustnej. System peroksydazy w ślinie uaktywnia się w środowisku tlenowym i wykazuje wysoką aktywność przy niskim pH. Działa przeciwbakteryjnie, chroni białka i komórki gospodarza przed toksycznym działaniem nadtlenu wodoru (H_2O_2), wytwarzanym przez niektóre gatunki stałej flory jamy ustnej, np. *Streptococcus mitis*, blokuje metabolizm bakterii *S. mutans*, *L. acidophilus*, grzybów drożdżopodobnych i wielu bakterii beztlenowych, a ponadto wykazuje działanie przeciwwirusowe. Interferony, niezbędne do zwalczania infekcji wirusowych, zapewniają komunikację pomiędzy komórkami ciała w celu zwalczania patogenów poprzez uruchomienie mechanizmów obronnych systemu immunologicznego.

Zaś do mechanizmów obrony swoistej należą immunoglobuliny IgA, IgG i IgM. Największe stężenie w ślinie uzyskują przeciwciała IgA, zwane wydzielniczymi,

które wspomagają fagocytozę paciorkowców przez leukocyty. Razem z immunoglobuliną G przeciwciała te są zdolne do aglutynacji, czyli zlepiania niektórych bakterii, np. *Streptococcus mutans*, ułatwiając usuwanie ich z jamy ustnej wraz ze śliną, ponadto hamują przyleganie bakterii do nabłonków policzków i do szkliwa. Natomiast immunoglobulina M wywiera silne działania lityczne na drobnoustroje. Dzięki zawartości takich substancji jak czynniki wzrostowe EGF i NGF ślina pełni funkcję regeneracyjną, wspomagając i uczestnicząc w gojeniu ran błony śluzowej jamy ustnej.

Tak więc jama ustna wyposażona jest w mechanizmy obronne i regeneracyjne. Jednak równowaga między systemem obronnym i mikroorganizmami jest nieodłączna. Stąd tak ważna jest higiena jamy ustnej i regularne kontrole u stomatologa. Należy serio potraktować pierwsze sygnały, jakimi są przyrost płytki nazębnej, czerwone dziąsła, zapach siarkowodoru i amoniaku czy nawet kadaweryny i niezwłocznie skonsultować się ze stomatologiem. Nie można dopuścić, by psuły się zęby i powstawały stany zapalne dziąseł lub tworzyły się kieszonki dziąsłowe. Przez solidną higienę zapobiegniemy masowemu rozmnożeniu się takich groźnych bakterii jak *Streptococcus mutans*, niszczących zęby, czy też *Actinobacillus actinomycetem comitans*, który rozmnażając się masowo znacznie przyczynia się do powstania paradontozy.

Do codziennej profilaktyki należą: dokładne szczotkowanie zębów trzy razy dziennie oraz stosowanie nici dentystrycznej, pasty zawierającej fluor i fluorkowych płukanek do ust, dbanie o to, aby dzieci poniżej dwunastego roku życia spożywały wodę fluorkowaną lub przyjmowały uzupełniające dawki fluoru, jeżeli mieszkają na terenie pozbawionym takiej wody i wreszcie przestrzeganie pełnowartościowej diety i ograniczanie przekąsek pomiędzy posiłkami. Uzupełnieniem profilaktyki codziennej są coroczne wizyty u stomatologa, połączone z profesjonalnym oczyszczeniem zębów i kontrolą układu stomatognatycznego, a w szczególności ze sprawdzeniem stanu zębów i przyzębia, dziąseł i błon śluzowych jamy ustnej, oraz przeprowadzenie profilaktyki indywidualnej, jeśli zaistnieje tego potrzeba. Tak rozumiana profilaktyka jest mniej bolesna, bezsprzecznie tańsza i mniej niepokojąca niż leczenie chorób, którym nie udało się zapobiec.

Na pytania odpowiada

Dr. Marian Znorowski
tel.: 08131/729440; 089/9579500;
praxis@znorowski.com

Stomatolog

Dr. Marian Znorowski

Am Oberanger 14
85221 Dachau

Tel.: 08131/729 440

www.znorowski.de
praxis@znorowski.com

stomatologia ogólna
stomatologia dziecięca

w szczególności:

ortodoncja

implanty

profilaktyka i estetyka

Akceptujemy EU tymczasową kartę ubezpieczeniową

pracujemy też w soboty | mówimy po polsku | 7 minut od S2 do praktyki

endokrynologia . chiroterapia (kręgarz) . akupunktura

Dr. med. Marian Tymiec

dr med **tymiec**
lekarz internista - ogólny

tel.: 089 488 493 • fax: 089 489 21 12

Steinstr. 30 • 81667 München
(S-Bahn) Rosenheimerplatz - (U-Bahn) Max-Weber-Platz

implanty to nasza pasja

Centrum Stomatologii i Implantologii

Monachium – Giesing

Dr. Olaf I. Januszkiewicz
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München

(dojazd: U2 Silberhornstraße)

089 – 652 327 Godziny przyjęć - tylko po wcześniejszym ustaleniu terminu

- Stomatologia zachowawcza i endodontyka
- Pedodontyka
- Periodontologia
- Stomatologia estetyczna
- Ortodontyka
- Protetyka
- Chirurgia
- Implanty
- Wybielanie

młoda entuzjastyczna kadra • doświadczeni stomatolodzy • sympatyczna atmosfera • bezstresowe leczenie zębów

Joanna Kozłowski

Zahnarzt
am Marktplatz

GODZINY OTWARCIA: **pon i czw 11:00-18:00**

wt i śr 08:00-14:00

Tel. 08165-48 66

info@zahnarztpraxis-kozłowski.de

www.zahnarztpraxis-kozłowski.de

**OFERUJEMY PROFESJONALNĄ
OPIEKĘ STOMATOLOGICZNĄ**

**ORAZ PIĘKNY UŚMIECH
HARMONIZUJĄCY Z WIZERUNKIEM TWARZY**

LEKARZ STOMATOLOG

Joanna Kozłowski
SPECJALISTA IMPLANTOLOG

Zakres leczenia:

- leczenie dzieci i dorosłych,
- profilaktyka,
- wypełnienia światłoutwardzalne i porcelanowe,
- leczenie kanałowe,
- korony, mosty i protezy,
- system CEREC,
- implanty,
- leczenie paradontozy,
- szyny zgryzowe,
- zabiegi kosmetyczne (np. wybielanie, licówki).

Szukacie Państwo zaufanego
stomatologa bez bariery językowej?
Jesteście pod właściwym adresem
- gabinet mieści się w centrum Neufahrn
(na północ od Monachium, samochodem A9 kierunek
Norymberga - zjazd Eching, Neufahrn, S-Bahn S1).

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Marktplatz 7
85375 Neufahrn

Ogłaszamy nabór kandydatek do konkursu Wybórow

MISSPOLONIA in Deutschland 2013

Warunki uczestnictwa:

w kwietniu 2013 ukończone 18
i nieprzekroczone 25 lat,
panna oraz stałe zameldowanie w Niemczech.
Obywatelstwo polskie nie jest wymagane.
Kandydatka nie powinna mieć w widocznych
miejscach tatuaży.

Podanie wysłać na adres:

GS Agentur, Sperberstr. 56, D-33604 Bielefeld.

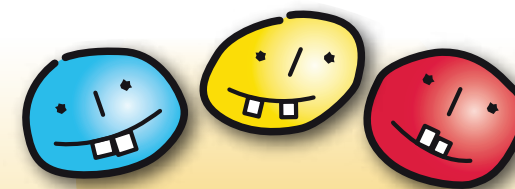
Zdjęcia (portretowe, całej sylwetki oraz
w stroju kąpielowym) przesłać drogą mailową
na adres: **info@gsagentur.de**

Zgłoszenia do 15.03.2013

Na uczestniczki finałów czekają jak co roku
cenne nagrody!

Więcej informacji na stronie internetowej:
www.miss-polonia-deutschland.de

Wir behandeln alle Typen

Kieferorthopädin

Dr.med. dent Agnieszka Gremminger

Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München
Riem-Arcaden, Willy-Brandt-Platz 6
Poing, Alte Gruber Str. 6

Tel. 089/43 10 93 30, Fax 089/43 10 93 32
Tel. 089/43 1 43 73
Tel. 08121/9 95 90 55

info@dr-gremminger.de

www.dr-gremminger.de

Logopädie im Münchner Osten Terapia mowy

Terapia wszystkich zaburzeń mowy
u dzieci (także przy wielojęzyczności),
jak również neurologicznych zaburzeń
mowy u dorosłych (Afazja, Dysartria).

TERAPIA MOŻE ODBYWAĆ SIĘ PO POLSKU

Przyjmujemy pacjentów prywatnych oraz ubezpieczonych
we wszystkich kasach chorych

Anna Machowski
Renate Fischer

Teuchertstr. 28, 81829 München

Tel.: 089-189 042 09

Mobil: +49-(0) 179 676 32 72

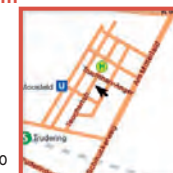
sprachtherapie_machowski@yahoo.de

**Nasz gabinet znajduje się w Kirchtruderingu/am
Moosfeld w pobliżu Messestadt Riem**

DOJAZD:

- U2 - kierunek Messestadt Ost - stacja Moosfeld
- S4 - kierunek Ebersberg - stacja Trudering
- autobus nr 139 z Messestadt Riem - przystanek
Truchthari-Anger

Od wszystkich przystanków i stacji 3-5 min. pieszo

Manicure hybrydowy

Co to jest

MANICURE HYBRYDOWY?

Nazywany również manicure Shellac -
to idealne rozwiązanie dla osób,
które nie mają czasu na regularną
pielęgnację dłoni.

Nakładany jest jak lakier,
a wytrzymały jak żel.

Z A L E T Y

- TRWAŁY KOLOR
(nie blaknie, nie ściera się, nie odpryskuje)
- LŚNIĄCY POŁYSK (utrzymuje się do 3 tygodni)
- KRÓTKI CZAS APLIKACJI (około 30 minut)
- BEZPIECZNY DLA NATURALNEJ PŁYTKI
(płytki jest delikatnie zmatowiona)
- UTWARDZA SIĘ OD RAZU W LAMPIE UV
(nie trzeba czekać, aż wyschnie)
- USUWANIE LAKIERO-ZELU
TRWA ZALEDWIE KILKA MINUT (około 15 minut)
- NIE NISZCZY NATURALNEJ PŁYTKI PAZNOKCI!!!

ZAPRASZAM

Bożena

München

tel. 0173 9710012

Dr med. Jacek Czernicki
specjalista ortopeda - medycyna sportowa

Dr med. Barbara Czernicki
lek.ogólny (domowy) - medycyna sportowa

- wszystkie kasy chorych
- Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego NFZ
- wizyty prywatne

Lindwurmstr. 75 • am Goetheplatz (U3, U6) Bus 58
80337 München / Monachium

www.ortopeda.de

Tel.: +49 89 532 523

Dr med. Norbert Karasiński

Specjalista chorób kobiecych i położnictwa

- prowadzenie ciąży - diagnostyka prenatalna
- diagnostyka i operacje piersi - USG piersi
- badanie zapobiegawcze - USG podbrzusza
- leczenie ambulatoryjne i szpitalne
w swoim oddziale w Wolfart Klinik

82152 Planegg k. Monachium

Bahnhofstr. 41

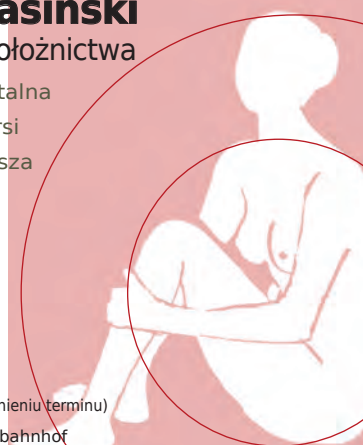
tel: 089 / 859 55 59

mail:praxis.karasiński@nefkom.net

Godziny przyjęć:

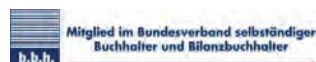
pon-wt-czw 8-12 i 15-18; śr 10-14 i 15:30-19:30;
pt - dzień operacyjny (przyjęcia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu)

Dojazd: S6, kierunek Tutzing, ósma stacja od Hauptbahnhof

MOJA KSIĘGOWOŚĆ JEST W DOBRYCH RĘKACH

Büro · Buchhaltung · Lohnbuchhaltung

- księgowanie bieżących operacji gospodarczych
- nadzór dłużników i wierzycieli
- sortowanie i porządkowanie dokumentów księgowych
- wsparcie przy bieżących postępowaniach firmowych
- nadzór terminów świadczeń podatkowych
- przygotowanie dokumentów, ułatwiających
wszelkie decyzje przedsiębiorcy
- pomoc w zakładaniu i prowadzeniu
działalności gospodarczej w Niemczech

80336 München Paul-Heyse-Str. 6 T: 089 / 322 123 78 F: 089 / 322 123 79

Orlando www.orlandowho.com

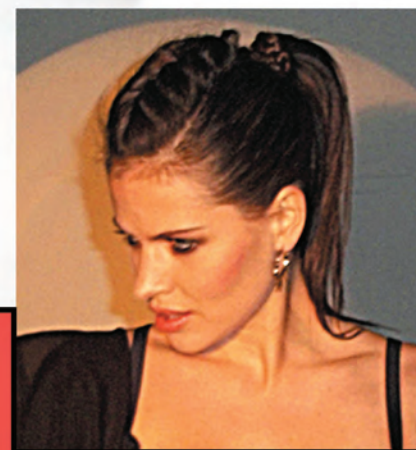
Po moim ostatnim artykule o makijażach dla kobiet w różnym wieku dostałem kilka maili z prośbą abym coś ewentualnie napisał o pielęgnacji skóry w różnych przedziałach wiekowych.

Stwierdziłem, że to właśnie jest podstawa przed wykonywaniem jakichkolwiek makijaży, tak więc napiszę w tym wydaniu o dbaniu o skórę w różnym wieku.

Po skończeniu 25 lat skóra nie produkuje już dużo kolagenu i niestety im osoba jest starsza tym mniej go jest. Od tego czasu skóra traci jędrność, ale pozytywne jest, że współczesna technologia kosmetyczna pozwala przywrócić skórze napięcie. Kolageny i elastyny tworzą coś na kształt rusztowania naszej twarzy, ale z wiekiem to rusztowanie zaczyna być niestabilne.

KĄCIK PIĘKNOŚCI

fryzura na wiosnę

Co zrobić

Po skończeniu 25 lat należy co około pół roku używać kremów ujędrniających albo serum, a po czterdziestce to powinna być codzienna rutyna. Nigdy nie jest za późno aby zacząć dbać o jędrność skóry, tak twierdzą specjaliści.

Ważne jest aby nie tracić wiary, kremy takie zaczynają dopiero ukazywać efekty po około miesiącu stosowania.

Kremy które ja bym polecał są z zawartością białka serwatki i sojowymi proteinaми, te składniki są najlepsze dla wzmocnienia „rusztowania” twarzy.

Następnym elementem, który również zawierają dobre kremy to substancja odżywcza królowej pszczoł (abeille royale). Galaretka super skutecznie pobudza enzym odpowiedzialny za regenerację uszkodzeń powstających z czasem na skórze. Wszystkie jednak kosmetyki działają na naskórek i mogą tylko do pewnego stopnia go poprawić.

modny makijaż

Obecnie dermatologia i kosmetyka oferują wiele kuracji mechanicznych, które także poprawiają urodę i odmładzają skórę, gdyż docierają do skóry właściwej.

Jest ich mnóstwo i należy uważać aby nie przesadzić!

Najlepiej umówić się na wizytę u dermatologa estetycznego albo kosmetyczki i dać sobie doradzić, który z zabiegów byłby najbardziej wskazany; każda osoba i każda skóra jest inna i potrzebuje innych zabiegów.

Ja opiszę tylko kilka z nich, które uważam za najwłaściwsze.

Lifting termiczny

np. Zaffiro – emitowane przez specjalną głowicę promieniowanie podczerwone rozgrzewa głębokie warstwy skóry nawet do 60°C. Temperatura sprawia, że włókna kolagenu się kurczą i mocniej utrzymują skórę. Zabieg jest bezbolesny i nawet po jednym sesansie widać efekty. Zmęczony wygląd skóry jest przeszłością.

Laser frakcyjny

np. Palomar – strumień laserowego światła powoduje dużo małych nakłuć,

które przyspieszają i mobilizują procesy naprawcze. Tkanka skórna odbudowuje się i jako efekt, powstają nowe włókna kolagenu.

Niestety zabieg nie jest zbyt przyjemny, odczuwa się małe ukłucia, ale bez strachu – nie widać ich. Twarz przez kilka dni po zabiegu może być lekko napuchnięta i zaczerwieniona. Za to przez pół roku, czasem nawet do roku, skóra będzie wyglądać młodziej, będzie napięta i gładka.

Kurację tę jest dobrze powtórzyć trzy razy co cztery tygodnie aby uzyskać długotrwały efekt.

Zastrzyk z preparatem „Filer” jest to nowa metoda w gabinetach estetycznych.

Kuracja natychmiast wygładza skórę, tylko w przeciwieństwie do poprzednich kuracji (liftingu i lasera) nie naprawia skóry ale daje jej natychmiastowy, młody wygląd i gładkość. Skóra staje się napięta, efekt utrzymuje się do pięciu miesięcy.

Dla osiągnięcia najlepszych efektów warto powtórzyć ten zabieg trzy razy w tygodniowych odstępach.

Jak już pisałem do tego wszystkiego ważne jest odżywianie, picie dużej ilości wody, ograniczanie stresu i duża dawka codziennego uśmiechu, który działa jak masaż dla twarzy.

To było by wszystko tym razem, życzę miłej zimy i do następnego razu.

Pozdrowienia ☺ **Wasz Orlando**

Muzeum Polskie w Rapperswilu

Na ręce Redaktora Mojego Miasta nadeszły świąteczne i noworoczne życzenia od mieszkającej w Monachium pani Niny Kozłowskiej, przedstawicielki na Niemcy Muzeum Polskiego w Rapperswilu, wraz z opisem działalności tej placówki w minionym roku. Poniżej fragmenty listu (opracowanie i skróty pochodzą od redakcji):

Zamek w Rapperswilu jest siedzibą Muzeum Polskiego.

Podczas spotkania z Polonią szwajcarską w salach zamku odznaczył Jana Zbigniewa Bema, byłego internowanego i wielce zasłużonego działacza, Orderem Polonia Restituta.

15.04.–1.07.2012 - wystawa obrazów pt. „Made in Poland” z twórczością 15 młodych artystów z Krakowa, Katowic, Poznania, Wrocławia i Rzeszowa. Kurator - Dorota Kabiesz.

7.07.–15.08.2012 - retrospektywna wystawa obrazów i rysunków Janusza Małanicy, obejmująca lata 1981-2007. Urodzony w Sosnowcu artysta mieszka w Szwajcarii.

18.08.–16.09.2012 - wystawa przygotowana przez dra Stefana Paradowskiego pt. „Obrazoburstwo w dolinie Linthu”

naświetlała wydarzenia w okresie reformacji w XVI wieku w okolicach Rapperswilu i powstały w tym czasie ruch ogólny, co spowodowało zniszczenie wielu dzieł sztuki.

• Jubileuszowa wystawa z okazji 70 urodzin wielokrotnie nagradzanego rapperswilskiego artysty, przyjaciela naszego Muzeum, Ursusa A. Winigera.

14–15.09.2012 - Muzeum wzięło udział w stworzonym pod auspicjami UNESCO festiwalu, którego celem są wspólne akcje instytucji kulturalnych i naukowych. Bogata oferta naszego Muzeum została dobrze przyjęta.

15.09.2012 - „Długa noc muzeów” okazała się sukcesem. Polskie Muzeum zwiedziło ponad 400 osób.

Wrzesień 2012 - przedstawiciele Muzeum uczestniczyli w sesji Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek polskich na Zachodzie, która tym razem odbyła się we Wrocławiu.

27.10.2012 - znany szwajcarski pianista Attilio Wichert, któremu losy Muzeum nie są obojętne, wykonał podczas koncertu na rzecz Polskiego Muzeum utwory Chopina, Liszta i Janáčka. Z wdzięcznością dziękujemy artyście za ten akt solidarności i wsparcia.

Drodzy przyjaciele Muzeum,

jesienią odezwał się znowu Bruno Hug, znany oponent naszego Muzeum, który w 2008 roku próbował usunąć nas z zamku. Nie udało mu się wtedy, gdyż mieszkańcy Rapperswilu opowiedzieli się w referendum za pozostaniem Muzeum. Wszystko na to wskazuje, że wiosną będzie podpisana umowa na następne 25 lat. Z imprez roku 2012 wymieniam tylko najważniejsze:

28.01.2012 - Prezydent RP Bronisław Komorowski zwiedził Muzeum i Bibliotekę.

KAMION

OŚRODEK SZKOLENIOWO-WYPOCZYNKOWY

Kamion 7
98-324 Wierzchlas

tel.: +48 43 842 27 76
kom.: +48 607 502 926
e-mail: biuro@kamion.pl

www.kamion.pl

Organizujemy:

przyjęcia weselne (2 dni)
przyjęcia komunijne
konferencje, szkolenia
plenery artystyczne
spływy kajakowe
wycieczki, kuligi
inne imprezy
Catering

do dyspozycji:

apartament
15 pokoi 1,2,3 osobowych
sala na 120 osób
sala na 60 osób
domek letniskowy

10.11.2012 - Narodowe Święto Niepodległości uczciliśmy koncertem. Utwory Paderewskiego i Szymanowskiego wykonali Joanna Bocheńska - fortepian i Piotr Kajdasz - skrzypce. Koncert poprzedził odczyt prof. Agnieszki Czajkowskiej „Oblicze Szwajcarii w twórczości J.I. Kraszewskiego”, oddając tym samym hołd pisarzowi, którego 200. rocznica urodzin przypadała w 2012 roku. Współorganizatorami uroczystości byli polsko-szwajcarska organizacja kulturalna Musica i Fundusz in memoriam Susan Leisi-Konopka.

17.11.2012 - kolejne spotkania potomków polskich żołnierzy internowanych w czasie II wojny światowej w Szwajcarii. Spotkanie zaszczycili swą obecnością szwajcarski minister obrony Ueli Maurer i polski minister, kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Jan Stanisław Ciechanowski. W swych wypowiedziach podkreślili oni ogromne znaczenie Polskiego Muzeum dla potomków internowanych (w maju ub. roku w Muzeum ukonstytuowała się Komisja Potomków Internowanych Polaków NIP-KOM, a na jej przewodniczącego wybrano dra Stefana Paradowskiego).

Uroczystość uświetnił występ Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

List kończą podziękowania za składki i dary umożliwiające działalność placówki oraz życzenia świąteczne i noworoczne przekazane przez panią Ninę Kozłowską w imieniu Polskiego Muzeum w Rapperswilu.

Polskie Muzeum w Rapperswilu może wesprzeć każdy przekazując dobrowolną składkę na konto: Postbank München, konto nr 311 942-804, BLZ 70010080, Nina Kozłowski, z dopiskiem „Rapperswil”.

Nowy polski sklep

Mamy przyjemność zaprosić Państwa do nowego polskiego sklepu **LEGENDA**

Nasza firma istnieje już od ponad siedmiu lat i posiadamy wielu klientów, którzy są z nami od początku naszej działalności.

Do sklepach w centrum Monachium na Stachusie w podziemiach i na Karlsplatz 4 znajdujemy się obecnie na pełnej uroku, tętniącej życiem Augustenstrasse, pomiędzy Kościołem św. Józefa, gdzie odbywają się polskie msze, a Polską Misją Katolicką. Oprócz sklepu, w którym oferujemy najlepsze polskie produkty oraz wysokiej jakości wędliny mamy teraz możliwość prowadzenia małej gastronomii, która jest dla nas nowym wyzwaniem. Można u nas spróbować popularnych polskich dań, których smakoszami jesteśmy nie tylko my, ale również cudzoziemcy odwiedzający nasz kraj.

W LEGENDZIE spędzą Państwo czas w domowej, miłej atmosferze, przeglądając polską prasę, książki lub słuchając polskiej muzyki, przy kawie oraz kawałku smacznego sernika prosto z Polski. Organizujemy również małe przyjęcia rodzinne i biznesowe. Mamy nadzieję, że spodoba się Państwu nasze nowe miejsce, tym bardziej że jest większa możliwość zaparkowania auta niż na Stachusie.

Do zobaczenia w LEGENDZIE!

Hessstrasse 54
(wejście obok Augustenstrasse 97)
80798 Monachium
Tel.: 015143613553

Godziny otwarcia

pn-nd 10–18

W przyszłości dłuższe godziny otwarcia!

BURGER ÜBERSETZUNGEN

BEATA BURGER

Tłumacz przysięgły (język polski i niemiecki)

Członek Federalnego Związku Tłumaczy (BDÜ)

Nasza oferta - uwierzytelnione tłumaczenia pisemne w różnych zakresach
- tłumaczenia ustne (spotkania handlowe, konferencje, urzędy)
- kursy języka niemieckiego na różnych poziomach

Nasz adres: Westendstr. 85, 80339 München
tel.: (0 89) 50 07 31 47 lub +49 151 647 25 973
fax: (0 89) 50 09 49 04
e-mail: beata.burger@burger-uebersetzungen.de
www.burger-uebersetzungen.de

Staatlich geprüfte, öffentlich bestellte und allgemein beedigte Übersetzerin und Dolmetscherin für die polnische Sprache - BDÜ

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

języka polskiego i niemieckiego

Dorota Czerwinski-Gröschl

Uwierzytelnione tłumaczenia we wszystkich zakresach: tłumaczenia ustne, dokumenty i pisma urzędowe, świadectwa i dyplomy, formularze, wnioski itd.

Autharistr. 50, 81545 München
tel. 089/69 37 94 05, 0173/38 72 725
dorota.czg@gmx.net

Proszę o telefoniczne uzgodnienie terminu!

SZKOŁA JĘZYKOWA & BIURO TŁUMACZEŃ

- kursy językowe: niemiecki, angielski, włoski, hiszpański i inne
- różnorodne formy kursów
- specjalne oferty dla firm
- tłumaczenia

NASZYM CELEM JEST ZREALIZOWANIE PAŃSTWA CELÓW!

SYCHer Sprachen Sprechen · M.A. Aneta Sych · Dachauer Straße 178 · 80992 München
www.sych-sprachdienstleistungen.de · Tel. +49 (0)89-14 90 39 58 lub +49 (0)172-7 86 94 59

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

języka polskiego i niemieckiego

- wieloletnie doświadczenie
- teksty ekonomiczne, prawnicze,
- urzędowe,
- świadectwa i inne dokumenty,
- uwierzytelnienia
- tłumaczenia ustne

ANNA REISSIG

Auerfeldstr. 22, 81541 München
Tel./Fax 089/48 19 45
Mobil 0170/2 44 09 69
E-mail: anna.reissig@t-online.de
www.polnisch-niemiecki.com

Foto: LOT

Dominika Hilger

Pierwsze wrażenia z podróży

DreamLinerem na trasie Warszawa-Monachium

Oczekiwanie na przelot pierwszym DreamLinerem LOT-u kursującym promocyjnie po Europie m.in. na trasie Warszawa-Monachium pozwoliło mi na refleksję dotyczącą sposobu podróżowania w dniu dzisiejszym w porównaniu z ostatnim stuleciem. Rozwój techniki, prawie nieograniczone możliwości jej zastosowania w różnych dziedzinach pozwala nam obecnie na komfortowe poruszanie się po świecie nie tylko w coraz szybszym tempie, lecz w warunkach zapewniających nam pełny luksus i odpoczynek. Jeszcze kilkanaście lat temu samoloty typu DreamLinera były tylko marzeniami wizjonerów. Dzisiaj jesteśmy świadkami postępujących zmian zachodzących szczególnie w branży turystycznej. Konieczność podróżowania nie jest związana tylko z urlopem czy wyjazdem rodzinnym lecz wiąże się z życiem zawodowym. Często wielu z nas podróżuje w celach biznesowych i przemierza w ciągu

jednego tygodnia tysiące mil. Dlatego często rodzi się w nas potrzeba komfortowego przemieszczania się z jednego miejsca w drugie.

Dokładnie taki wymagany komfort gwarantują nam Polskie Linie Lotnicze LOT podczas lotu DreamLinerem na trasach transatlantyckich, które samolot będzie obsługiwał od marca 2013 roku. Polskie Linie Lotnicze LOT są pierwszymi liniami europejskimi dysponującymi tego typu luksusowym samolotem. Aby móc się przekonać o zaletach tego typu podróżowania LOT oferuje podróżnym loty promocyjne po Europie. Często podróżni są zaskoczeni wchodząc na pokład, ponieważ nie wszyscy są poinformowani o tego typu niespodziankach. Muszę przyznać iż mój pierwszy przelot klasą business z Warszawy do Monachium był dużym przeżyciem i rzadko ma się wrażenie, że chciałoby się lecieć dużo dalej niż do

zaplanowanego miejsca docelowego. I dokładnie takie wrażenie miałam w momencie, gdy pilot poinformował wszystkich, iż samolot przygotowuje się do wylądowania w Monachium. Czasami chciałoby się mieć możliwość zmiany kursu, aby choć raz spontanicznie wylądować np. podczas okresu zimowego w jednym z ciepłych krajów. Niestety, chociaż technika w samolocie była na najwyższym poziomie, to kursu samolotu nie udało nam się zmienić, chociaż odczucia moje nie były odosobnione i w kilka sekund znalazłabym z pewnością wielu sprzymierzeńców, gotowych do przedłużenia naszej podróży.

Lecz zacznę od samego początku.

Samolot Boeing 787 jest najnowocześniejszym samolotem na świecie i rozpoczyna nową erę w historii lotnictwa. W konstrukcji został użyty karbon, który powoduje zmniejszenie ciężaru oraz redukcję zużycia

paliwa. Boeing 787 jest najbardziej ekologicznym samolotem i spala o 20 % mniej niż inne maszyny tej wielkości. Ponadto może zabrać na pokład 252 pasażerów i pokonać dystans 15.000 km, co odpowiada odległości pomiędzy Warszawą a Sydney. Obecnie na promocyjnych trasach europejskich samolot obsługuje

dwóch pilotów z LOT-u i pilot amerykański, z dużym doświadczeniem dotyczącym Boeingów.

Wyjątkowa jest również rozpiętość skrzydeł, która wynosi 60 m, czyli więcej niż cały samolot 787-8. Przy tym skrzydła samolotu wyginają się podczas startu o 3 metry dzięki specjalnym materiałom, użytych w konstrukcji. Podczas startu nasz wzrok automatycznie kieruje się ku skrzydłom, ponieważ odchylenie o 3 metry powoduje nie tylko nasze zaskoczenie ale budzi też zrozumiałe zaciekawienie. Ma się wrażenie, jakby nagle stalowy kolos zamieniał się w szybującego ptaka, wykorzystującego wszystkie swoje lotnicze umiejętności.

LOT oferuje 3 klasy

Economy, Premium i Business

Business czyli „Elite Club” dysponuje 18 miejscami. Tutaj siedzenia rozkładają się do pozycji leżącej, co umożliwia komfortowy sen podczas długodystansowego lotu. Dla osób szukających rozrywki udostępnione zostało podłączenie do kompleksowego programu rozrywki

z filmami, grami komputerowymi, muzyką, gazetami w formie elektronicznej i ebookami. Każde miejsce dysponuje własnym monitorem o wielkości 9, 12 i 15 cali. Jest to miejsce do pracy i relaksu.

Premium Economy Class jest nową klasą pomiędzy klasą Business i Economy Class. Dysponuje 21 miejscami w specjalnej kabine, z większym odstępem pomiędzy siedzeniami i wyjątkowym cateringiem. Pasażerowie Premium Class mają możliwość nadania podwójnej ilości bagażu w porównaniu z Economy Class i również check-in odbywa się w klasie Business. Pasażerowi Business Class i Premium Economy są obsługiwani przez specjalnie przeszkolony personel LOT-u tzw. „Elite Fleet”.

Economy Class przewyższa komfortem ofertę konkurencji. Siedzenia umożliwiają ustawienie w czterech pozycji w zależności od potrzeby. Do dyspozycji udostępniony jest cały program rozrywkowy, który można wybrać w umieszczonym przed każdym siedzeniem monitorze.

DreamLiner oferuje wyjątkowy komfort niezależnie od wybranej klasy. Podczas podróży mamy możliwość wybrania z dwóch

ciepłych posiłków oraz licznych bezpłatnych napoi alkoholowych i bezalkoholowych. Ponadto każda kabina jest wyciszona o 60%, co powoduje, że podróżujący nie cierpią na bóle głowy podczas przelotu. Dodatkowo podwyższono również wilgotność powietrza oraz wyrównano optymalnie ciśnienie, co korzystnie wpływa na samopoczucie szczególnie podczas lotów długodystansowych. Pasażerowie mają również możliwość przyciemnienia powiększonych o 30 % okien za pomocą specjalnego regulatora, umieszczonego pod oknami, w zależności od nasłonecznienia czy pory dnia. Ponadto w samolocie po raz pierwszy zastosowano wyjątkowe oświetlenie imitujące różne pory dnia i nocy, umożliwiające pobudkę pasażerów promieniami słońca po nocnym locie.

Zapraszam Państwa do skorzystania z wyjątkowej promocji Polskich Linii Lotniczych LOT oraz do zapoznania się z walorami najnowocześniejszego rodzaju podróżowania po świecie.

Bilety lotnicze i aktualne promocje oferuje polskie biuro podróży w Monachium:
Reiseagentur BAVARIA

Einsteinstrasse 157, 81675 Monachium | tel. 089-411 89 286 | godz. otwarcia: pn-pt 10.00 – 18.30 i soboty 10.00-14.00

Reiseagentur BAVARIA

Inh. Dominika Hilger

Einsteinstrasse 157

81675 Monachium

tel. 089-411 89 286

info@reiseagentur-bavaria.de

www.reiseagentur-bavaria.de

Polskojęzyczny
**Przewodnik
po Monachium
i Bawarii**

Cena: **12.95 EUR**
Ilość stron: 108

Sprzedaż wysyłkowa

zamówienia prosimy kierować na adres:
info@reiseagentur-bavaria.de

Przewodnik można też zakupić
w naszej Agencji Turystycznej BAVARIA.

BILETY LOTNICZE I AUTOKAROWE

- połączenia lotnicze do wszystkich krajów świata LOT, Lufthansa, Condor, itd.
- bezpłatne rezerwacje
- połączenia autokarowe do Polski – Biacomex Transport, Sindbad, Orland, Touring...

NASZE USŁUGI

- organizacja pobytów
- obsługa spotkań biznesowych
- transfery i limuzyny
- wynajem samochodów
- rezerwacja miejsc hotelowych
- przewodnicy – Monachium
- Incentive - Event – Incoming

OFERTY TURYSTYCZNE

- Neckermann, TUI, Alltours, GTI, AIDA, Costa, Thomas Cook, LMX, 1-2-FLY, FTI, Marco Polo i wiele innych
- last minute
- wyjazdy do Polski
- wycieczki jednodniowe

TEKST I ZDJĘCIA

Sebastian Wieczorek

smak tutejszej kuchni i wina. Śniegowa i kulinarna oferta „Doliny Słońca” wsparta jest wysoką jakością oferowanych miejsc noclegowych – od

komfortowych hoteli, gdzie fachowość gospodarzy jest połączona z ciepłą, rodzinną – trydencką atmosferą, przez nowoczesne rezydencje, które usytuowane są dwa kroki od stoków narciarskich, do licznych apartamentów rozmieszczonych w każdym zakątku „Val di Sole”. Tradycja kulinarna w „Dolinie Słońca” w doskonały sposób łączy włoskie przepisy z tutejszymi daniami regionalnymi i lokalnymi, takimi jak „gnocchi di patate”, czyli inaczej kluskami ziemniaczanymi, „comede” – góskim szpinakiem, „torta di patate” – ciastem ziemniaczanym i różnego rodzaju zupami. Niezapomniane są również smaki miejscowych serów: „Kasole” i „Grana Trentino”. Włochy to oczywiście pizza. Ale ciekawym doświadczeniem jest smakowanie jej licznych wariantów.

WŁOSKIE SMAKI W DOLINIE SŁOŃCA

Lasagne, tortellini, maccheroni, risotti, polenta, salami, szynki, to smaki, które sprawiły, że włoska kuchnia stała się wielką i znana. „Dolina Słońca” jest w ostatnich latach wyjątkowo modna wśród Polaków.

Piękne tereny narciarskie, stosunkowo niskie ceny i oczywiście wyśmienita tutejsza kuchnia, to powody, dla których Polacy upodobili sobie włoskie góry do uprawiania „białego szaleństwa”.

Już sama nazwa może być bardzo obiecująca: „Val di Sole – Dolina Słońca”. Położona w zachodniej części Trentino pomiędzy znanym jeziorem Garda i Południowym Tyrolem, wśród lodowców Adamello, Presanella, Cevedale i malowniczych Dolomitów Brenta, dzięki swemu szczególnemu położeniu, cieszy się wyjątkowo sprzyjającymi warunkami pod względem opadów śniegu i oczywiście nasłonecznienia. Val di Sole jest jednym

z najbardziej rozległych terenów narciarskich należących do regionu Skirama Dolomiti Adamello Brenta. Na amatorów nart i snowboardu czekają doskonale przygotowane trasy w połączonych stacjach Folgarida – Marilleva i Madonna di Campiglio, w położonym na terenie Parku Narodowego Stelvio – Peio oraz w Passo Tonale, gdzie na lodowcu Presena śnieg gwarantowany jest przez cały sezon. Osobiście uwielbiam jazdę na nartach we włoskich Alpach, a po nich, wyśmienity

Faktycznie chyba każda pizzeria w „Dolinie Słońca”, oprócz serwowania klasycznych typów pizzy, opracowała własną pizzę stanowiącą „specjalność lokalu”.

Narciarsko – kulinarna podróż w we włoskiej „Dolinie Słońca” rozpoczynamy w znanym kurorcie i stacji narciarskiej w Madonna di Campiglio, położonej w uroczym kotlinie na wysokości 1500 m n.p.m.

w otoczeniu wapiennych Dolomitów Brenta i górujących w oddali masywów Adamello i Presanella. Tutejsze trasy narciarskie to istny raj dla narciarzy. Na stokach „Canalone Miramonti” rozgrywany jest każdego roku Puchar Świata w slalomie specjalnym. W tym roku zadebiutuje nowa trasa kolejki linowej, łącząca Pinzolo z Madonna di Campiglio. Umożliwia korzystanie z ponad 150 km tras i 60 wyciągów aż do stacji narciarskiej Folgarida-Marilleva. W ten sposób stworzy największy w całym Trentino i jeden z najrozleglejszych we Włoszech terenów narciarskich. Ale nowości nie kończą się na otwarciu nowej kolejki. W Madonna di Campiglio uruchomiona zostaje nowa, 4-osobowa „kanapa” – „Pancugolo”, obsługująca trasę o średnim stopniu trudności, łączącą się z legendarną, prowadzącą wprost do miasteczka „Canalone Miramonti”, na której Alberto Tomba i Giorgio Rocca odnosili największe sukcesy.

Korzystając z jednego z wyciągów krzesłkowych docieramy do słynnego schroniska „Stoppani”, położonego na wysokości 2 tysięcy metrów, które oferuje narciarzom menu złożone z dań regionalnych, a ponadto świetną pizzę, pieczoną na węglu drzewnym. Warto spróbować golonki z dzika, podaną oczywiście z kukurydzą „polentą” i smażonymi na ruszcie grzybami. Spróbujmy koniecznie przekąski z miejscowych wędlin, a na deser jabłecznik i kawa „coretto” z dodatkiem „grappy” – tutejszej wódki.

Folgarida i Marilleva to prawdziwy raj dla miłośników narciarstwa i snowboardu. Dzięki systemowi połączonych tras z Madonna di Campiglio, można jeździć na nartach w zachwycającym obszarze narciarskim w obliczu majestatycznych szczytów Dolomitów Brenta. Warto zawitać do schroniska „Albasini”, w którym podawane są świetne dania z grilla z „polentą” oraz do schroniska „Malga Panciana” w Marilleva, którego specjalnością są dania regionalne i duży wybór różnych gatunków win i tutejszego piwa.

Pejo to najstarszy ośrodek turystyczny w „Val di Sole” znanych już od wieków ze swych wód termalnych i oczywiście tutejszych terenów narciarskich. Po całodziennym jeździe na słonecznych stokach dojeżdżamy do górnej stacji kolejki linowej z Pejo do Talenty. Tuż obok znajduje się schronisko „Scoiattolo”, czyli inaczej „Wiewiórka”. Godny polecenia jest duży wybór dań z dzicyzny, wspaniały ser oraz wiele gatunków grappy.

Położone na wysokości ponad 1800 m n.p.m. Passo Tonale jest w całych Alpach jedną z pierwszych stacji otwierających sezon narciarski i jedną z ostatnich, która go zamyka. Tutejsze wyciągi i kolejki linowe docierają aż do lodowca Presena na wysokość 3000 metrów. Passo Tonale oferuje nam około 30 wyciągów obsługujących sieć tras zjazdowych o łącznej długości 80 kilometrów. Ja osobiście uwielbiam czarną trasę „Paradiso”, długą ponad 2,5 kilometra

z różnicą wzniesień wynoszącą 700 metrów. A w przerwie na nartach... kielbasę z grilla z „polentą” i tutejszy ser „spresa”.

W ośrodku narciarskim Paganella – Molveno oprócz znakomitych i różnorodnych tras i nartostrad, warto odwiedzić schronisko „Malga Terlaga” znajdujące u stóp liczącego 2125 m n.p.m. szczytu Paganella. Jego specjalnością są dania z grilla oraz przekąski z serów oraz wędlin. Natomiast w schronisku „Montanara”, do którego docieramy kolejką linową z Pradel, możemy zjeść wyśmienitą golonkę wieprzową z grzybami i obowiązkowo – „polentę”.

Wzdłuż prawie wszystkich narciarskich stoków w „Dolinie Słońca” znajdziemy liczne punkty małej gastronomii. Niektóre mieszczą się pod namiotami, skąd rozbrzmiewa w nich zawsze muzyka, a piwo leje się strumieniami.

Prawdziwi smakosze będą mogli dać upust swojej pasji, wyszukując wino odpowiednie na każdą okazję i wybierając wśród wielu win, które region Trentino produkuje i eksportuje z ciągle rosnącym sukcesem.

To, co zawsze przywożę z Trentino, to tutejsze jabłka, które kupić można również i zimą. „Melinda”, to wyśmienita i wyjątkowa odmiana jabłek, które najlepiej rosną i dojrzewają w dolinach „Val di Sole” i w „Val di Non”. Kto choć raz spróbował smaku „Melindy”, na pewno to potwierdzi.

SINDBAD

CODZIENNIE DO POLSKI

- codzienne połączenia autokarowe do Polski
- największa flota autokarów turystycznych w Polsce
- bilety autokarowe do 233 miast w Polsce i Europie
- wynajem autokarów
- bilety lotnicze
- zwiedzanie Monachium - Sightseeing
- wycieczki jednodniowe - Bawaria i Austria
- wyjazdy na imprezy sportowe

PRZEPROWADZILIŚMY SIĘ NOWY ADRES BIURA

ZOB an der Hackerbrücke
Einkaufspassage

Hackerbrücke 4-6 • 80335 München

☎ 089/54 54 89 89
089/55 07 77 57

E-Mail: muenchen@sindbad-gmbh.de

daria nadolska

w rytmie flamenco

Ukończyła orłowskie Liceum Plastyczne, studiowała na Europejskiej Akademii Sztuk i gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wiele wystawia, angażuje się w rozwijaniu plastycznych talentów uzdolnionych w tym kierunku dzieci. Mieszka w Bawarii.

Motto na dziś: Odważni nie żyją wiecznie, ale ostrożni nie żyją wcale

A. Hekiart

Kącik muzyczny

Poradnik dla przyszłych gwiazd, czyli jak zostać zauważonym na castingach wszelkich.

TAJEMNICA

Drodzy czytelnicy!

Nadszedł nowy, piękny 2013 rok. Mamy go przed sobą, zaplanujmy go ciekawie, zróbmy listę postanowień, tych szalonych i tych rozwojowych. Bawmy się i uśmiechajmy ile się da, a też wyciszmy czasem, słuchając, co dusza ma nam do przekazania. Po kolejnej turze castingów do X-Faktora, postanowiłam zdradzić Wam największą Tajemnicę dotyczącą castingów i późniejszej kariery. Moja, ale nie tylko moja obserwacja poparta 17-letnim doświadczeniem w tej branży.

Agnieszka Hekiart

to wokalistka jazzowa, czynnie działająca na scenie europejskiej. W Polsce jest jednym z najlepszych Vocal Coach'ów (trenerem śpiewu) pracujących z młodymi, zdolnymi wokalistami w programach Mam Talent, X-Factor, Fabryka Gwiazd (2008), My Camp Rock II (2010). We wrześniu ukazała się nowa płyta Agnieszki „Stories” nakładem Universal Music Polska (dostępna w iTunes i dobrych sklepach muzycznych).

www.hekiart.com

Ostatnio widziałam wywiad z Garou (kanadyjski piosenkarz, znany na całym świecie, juror we francuskim The Voice of France). Opowiadał, że wystarczy kilka pierwszych dźwięków, żeby się zorientować, czy wokalista ma coś do przekazania (innymi słowami, czy ma duszę) czy tylko przyszedł do programu, aby nieco ogrzać się w blasku reflektorów. Ci pierwsi mają szansę pozostać na scenie dłużej i zaistnieć, zrobić prawdziwą karierę. Ci drudzy, jak za blisko reflektora, przypalają skrzydełko i już nie polecą. Czasem też żarówka się przepala

i reflektor po prostu przestaje na nich świecić. Tak czy owak są spaleni. Inny genialny muzyk (jazzowy) Michał Urbaniak opisuje to tak: „...to, dar przekazania gniewu, agresji, miłości i wzruszeń, bez których najdoskonalszy nawet muzycznie utwór będzie płytki i drętwy”. I jeszcze jeden wielki tego świata, wspaniały trębacz jazzowy, Miles Davis: „To, że umiecie przebierać palcami, skurczybyki, to my już wiemy! Teraz pokażcie, co macie w środku”. Miles'a już nie ma, pozostała jego muzyka, pełna emocji, rozwiercająca. Takiego zaangażowania życzę Wam we wszystkich dziedzinach Waszego życia! Wywalmy półgwizdki! Alpy zastąpmy Himalajami i niech nam pięknym będzie ten 2013 rok.

Kalendarium

styczeń/luty - rok 2013

BAWARIA

11.01.2013	18.00	Brydż towarzyski i sportowy w Klubie Brydżowym przy Stowarzyszeniu Polsko-Niemieckim „LECH” e.V. Miejsce: Dominikuszentrum, Hildegard-von-Bringen-Anger 1-3, Monachium. Info: Jadwiga Suchocka, tel.: 089/ 201 12 70, http://www.bezatu.de Kolejne spotkanie: 25.01.2013; 08.02.2013; 22.02.2013
13.01.2013	20.00	Musical „Sissi” z udziałem polskiej śpiewaczki Karoliny Pasierbskiej w roli tytułowej. Miejsce: Herculesaal der Residenz, Residenzstraße 1, 80333 Monachium
17.01.2013	19.00	Prezentacja działalności Alfreda Eckerta – pisarza, poety, malarza, silnie związanego z Polską. Miejsce: Förderverein Krakauer Turm e.V., Hintere Insel Schütt 34, Norymberga
21.01.2013	18.00	Wykład Christhardta Henschela, M.A. (Leipzig) pt. „Alle Bürger sind zum Militärdienst verpflichtet”. Der Umgang mit Juden im Militär der „Zweiten Polnischen Republik” (1918-1939). Miejsce: Historicum, Schellingstr. 12, pok. 402, Monachium
25.01.2013 - 11.03.2011		Wystawa oryginalnych ilustracji i tekstów książek Iwony Chmielewskiej i Adama Jaromira, wspominających „Starego Doktora” Janusza Korczaka. Miejsce: Gemeinschaftshaus Langwasser Gewerbemuseumsplatz 1, 90403 Norymberga
26.01.2013	20.00	Stowarzyszenie Polscy Studenci i Absolwenci w Monachium e.V. zapraszają na Bal Karnawałowy w stylu lata 20, lata 30. Stroje w stylizacji z epoki. Bilety: 20€ (członkowie) i 30€. Miejsce: Sala przy kościele Św. Gertrudy (Harthof). www.studenci.de
04.02.2013	19.30	Spotkanie z Andrzejem Stasiukiem w ramach Polsko-Bawarskiej wymiany literackiej. Bilety: 5/6€. Miejsce: Gasteig, Black Box, Rosenheimer Straße 5, 81667 Monachium
05.02.2013	18.00	Wykład prof. dr. Dariusza Stoli (Warszawa) pt. „Socjalny proces i polityczna kondycja emigracji z Polski do Niemiec w latach 1949-1989”. Miejsce: Historicum, Schellingstr. 12, pok. 402, Monachium
22.02.2013	17.00	Warsztat dla dzieci szkół podstawowych w ramach cyklu „Jestem mały, ale ważny” - Republika Dziecięca Janusza Korczaka. Zajęcia z techniki kolażu prowadzi Iwona Chmielewska. Miejsce: Gemeinschaftshaus Langwasser – foyer, Gewerbemuseumsplatz 1, Norymberga
22.02.2013	19.30	Spotkanie z Matthiasem Kneipem autorem książki „Reise nach Ostpolen – Orte Am Rande der Mitte”, który opisuje miejsca często nieznane nawet Polakom. Bilety: 5/3€. Miejsce: Hintere Insel Schütt 34, Norymberga
23.02.2012	11.00	Warsztat dla dzieci szkół podstawowych w ramach cyklu „Jestem mały, ale ważny” - Republika Dziecięca Janusza Korczaka. Zajęcia z techniki rysowania mangi prowadzi Janina Winter. Miejsce: Ultra Comix, Vordere Sternegasse 2, Norymberga
24.02.2013	10.30	Warsztat dla dzieci szkół podstawowych w ramach cyklu „Jestem mały, ale ważny” - Republika Dziecięca Janusza Korczaka. Zajęcia z fotografii, rysunku, wideo i dźwięku prowadzi Julia Schröder. Miejsce: Germanisches Museum, Kartäusergasse 1, Norymberga

BADENIA WIRTEMBERGIA

19.01.2013	18.00	Wieczór z piosenkami Czerwonych Gitar – Anna Kawaletz i Marian Mitschke (śpiew, gitara). Miejsce: Julie Siegle Raum, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22, 70193 Stuttgart
26.01.2013	18.00	Brigitte Hartman i Piotr Wachowski przedstawiają (w jęz. niemieckim) „Odyseja pewnego ołtarza” – Hans Memling „Sąd Ostateczny” w Gdańsku. Miejsce: Julie Siegle Raum, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22, 70193 Stuttgart
09.02.2013	18.00	Polska Zabawa Taneczna. Bilety: 10€. Info i rezerwacja: 0711 – 91244017, e-mail: zabawa.pssk@gmail.com . Miejsce: Otto Herbert Hajek Saal, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22, 70193 Stuttgart

Zalecamy sprawdzanie terminów u organizatora. Red. MM

Dziękujemy kibicom, sponsorom i członkom klubu za wsparcie w 2012 roku.

Życzymy Wam spokojnych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku!
SV Polonia Monachium

SV Polonia München bedankt sich
für die gute Zusammenarbeit im letzten Jahr
und wünscht Ihnen sowie auch Ihren Familien
ein frohes Fest und einen guten Rutch in neue Jahr

W dalszym ciągu poszukujemy zawodników w kategoriach wiekowych. Kontakt i informacje: www.poloniamonachium.de

MIASTO DZIECI

Beata Kołodziej

Krakowianka,
z zawodu pisarka, autorka wierszy,
bajek i opowiadań dla dzieci,
wydanych w przeszło 70 książkach.
Pisze również teksty piosenek,
scenariusze, reżyseruje.

Kotki

Kiedy Pan Bóg stwarzał Ziemię
pracy przy tym miał niemało -
lecz odpocząć nie mógł jeszcze
póki kotków brakowało.

Więc na koniec dobry Pan Bóg
stworzył kotków trzy rodzaje,
każdy rodzaj trochę inny
i odmienne ma zwyczaje.

Jakie kotki Pan Bóg stworzył?
Najpierw takie, co pod miedzą
otulone białym puszkami
na gałązkach wierzyby siedzą.

Potem stworzył całkiem inne -
zwinne i wesołe kotki,
których boją się ogromnie
myszki i welniane motki.

Takie kotki są łaciate,
rude albo pręgowane,
szaro-bure, czarne, białe -
wszystkie śliczne i kochane.

A na koniec stworzył kotki
co zadarte mają noski,
noszą połatane spodnie
lub w warkoczyk czeszą włoski

i rumiane mają buźki,
czasem nawet piegowane
i zazwyczaj bladym światem
budzą mamę oraz tatę.

- Po co komu tyle kotków? -
czasem może ktoś zapyta...
Pan Bóg wie, bo On po prostu
KOCHA KOTKI - no i kwita!

Lew

Lew potrafi groźnie ryczeć,
pokazywać kły,
gdy potrząsa złotą grzywą,
leca wokół skry.
Kiedy swym ogonem macha
rozdrażniony lew,
drżą ze strachu małpiskony
i spadają z drzew!
Lew nie boi się niczego,
z niebezpieczeństw drwi,
na sawannie ciemną nocą
smacznie sobie śpi.
Kiedy w dobrym jest humorze
nie stroni od psot,
a czasami cicho mruczy
jak zwyczajny kot.
Gdybym kiedyś miał takiego
przyjaciela - lwa,
to nie bałbym się pajaków,
ani nawet psa...

Lew by zabrał mnie na spacer
i broniłby mnie!

Ja, wtulony w złotą grzywę,
jeździłbym na lwie.
Mógłbym drapać go za uchem,
lub całować w nos,
głaskać futro z aksamitu,
ale nie pod włos...

A tymczasem, dziś od rana,
groźnie marszczę brew
i próbuję być odważny,
jak prawdziwy lew!
Pójdę z mamą do dentysty,
taki ze mnie zuch!
A wieczorem zjem na pewno
kolację - za dwóch.

Osiół dardanelski

Raz pewien osioł znad Dardaneli
rozmyślał długo o osłej sławie.
Zmianę przysłówia mając na celu,
chciał się szlachetnej poświęcić sprawie.

Chciał udowodnić, i to niezbicie,
że osioł mądrym zwierzęciem bywa,
że może uczyć się znakomicie
i w sobie wielki potencjał skrywa.

Takie podjąwszy postanowienie
poczuł się lepszy, lecz zamiast sprawą,
to na początek, głodny szalenie,
skubaniem trawy zajął się żwawo.

Misję na termin nieco późniejszy
odkładać musiał sto siedem razy,
bowiem żołądek bywa ważniejszy
niż jakieś brzydkie na sławie skazy.

Trudno się dziwić! Trawa jest słodka...
Żadna krytyka osła nie spotka,
nawet go chwali ród osli liczny,
że jest rozsądny oraz praktyczny.

Tak więc przysłowie „głupi jak osioł”,
o „oslich uszach” złośliwe bajki,
po całym świecie krążą jak dawniej
od Dardaneli aż do Jamajki.

Może się skończą osłe kłopoty
i zła opinia wreszcie się zmieni
gdy osioł weźmie się do roboty?
Nic z tego... Osioł nadal się leni...

Dziewczyny z Bali nie lubią brazu...

...a słońce o tym wie, ale i tak praży niemiłosiernie -
parafrazując słowa popularnej piosenki Ryszarda Rynkowskiego.
Na jednej z najbardziej atrakcyjnych turystycznie
wysp Indonezji lato trwa prawie cały rok.

Samochód zjeżdża na zwirowy pla-
cyk przy Tampaksiring w pobliżu
miejscowości Gianyar i tam się za-
trzymuje. Temperatura powyżej
trzydziestu stopni, wilgotność tak duża,
że już po kilku minutach przebywania na
zewnątrz podkoszulki lepią się nam do
pleców. Przewodnik Made wprowadza nas
w cieniisty gąszcz egzotycznych roślin.
Czego tu nie ma; pieprz i wanilia, ananasy,
owoce marakui, trawa cytrynowa, imbir,
żeń-szeń, a także cynamon, kakao i to, co
nas tu sprowadziło - kawowiec. Ten oto
gąszcz przypraw, w którym niejeden dobry
kucharz znalazłby zaopatrzenie, wiedzie
nas do plantacji kawy, będącej własno-
ścią jednej z tutejszych rodzin. Ale zanim
tam dotrzemy, natykamy się po drodze na
ogromną klatkę z dziwnymi zwierzętami.
Na pewno ssaki, budowa morfologiczna jak
u kota, tylko głowa przypomina kształtem
ni to lisa, ni to tchórzofretkę. Okazuje się, że
to luwaki, „producenci” najdroższej kawy na
świecie - Kopi Luwak, którą sporządza się
z połkniętych, a następnie wydalonych
(sic!) przez zwierzęta ziaren kawowca.
Sto gramów tej używki kosztuje ok. 40 euro.

Przy schodach wiodących do domostwa
wita nas sympatyczna Wayan, która właśnie
ukończyła technologię żywienia na uniwer-
sytecie w Denpasarie i fachowo zajmuje się
rodzinnym biznesem. Dowiedziawszy się,
skąd przyjechaliśmy, próbuje rozmawiać
po niemiecku. Zaczynamy zwie-
dzanie od kuchni-palarni, gdzie
babcia Wayan miesza ziar-
na kawy w ogromnej misie
stojącej na palenisku. Musi
uważać, żeby płomień
nie był ani za słaby, ani za
mocny. Wayan zaprasza
nas na degustację napo-
jów. Wśród ośmiu filiżanek z wybranymi ga-
tunkami kawy i herbaty nie ma próbki Kopi
Luwak, bo za jej skosztowanie trzeba ekstra
zapłacić. My zadowalamy się w zupełności
kawą balijską, która występuje też w wersji
waniliowej i kokosowej. Częstując nas her-
batą z żeń-szenia Wayan zaznacza, że ma
ona działanie pobudzające.

- Papa trinkt, Mama glücklich - uśmiecha
się, po czym podaje filiżankę mojemu mę-
żowi. On jednak woli herbatę z imbirem,
której smak jest z kolei dla mnie za ostry.
Dopijam więc do końca żeń-szeniową.

- Ooo, Mama trinkt, Papa kaputt - kome-
ntuje Wayan z udaną troską. Po degustacji
idziemy do znajdującego się w obejściu
sklepu z kawą i herbatą, oraz przyprawami.
Produkty wytwarzane w gospodarstwie
można kupić tylko na miejscu, bo w dużej
części idą na eksport. Na balijskim rynku
dostępna jest głównie tania kawa pocho-
dząca z Chin. Rodzina Wayan nie przezna-
cza swoich wyrobów do sprzedaży w su-
permarketach, chroniąc w ten sposób ich
unikalną recepturę.

Przy pożegnaniu Wayan komplementuje
mnie, że mam piękną jasną cerę, i że ona
też chciałaby mieć taką. Jesteśmy na Bali
już trzy dni i zdążyłam trochę zbrazowieć,
czy raczej zezłocić się, ale i tak jestem dużo
bledsza od autochtonów. A swoją drogą,
ciekawe; u Europejczyków ładnie opalona skóra
jest oznaką zdrowia i dodaje urody, o wi-
taminie D nie wspominając, więc przyjeż-
dżają do ciepłych krajów, żeby nabrać choć
trochę brazu.

- Biała cera na Bali to ideał piękna - wyja-
śnia Made. - Nasze kobiety robią wszystko,
żeby się nie opalić. W ciągu dnia kryją się
przed słońcem, a pływają w morzu tylko
wtedy, kiedy jest pochmurno.

Co i tak niewiele daje, bo na Bali słońce
opala nawet przez chmury, dlatego bez
wcześniejszego zastosowania kremu
z faktorem nie wychodzimy na zewnątrz.
Made i jego żona Komang, również prze-
wodniczka, pytają nas, jak wygląda
śnieg. Tłumaczymy im, że są to
maleńkie, „sprasowane” ka-
wałeczki lodu. Lód jest
tu znany tylko

w kostkach jako dodatek do napojów
i oczywiście lody jako słodka przekąska
przygotowywana z tutejszych składni-
ków na podstawie receptury włoskiej.

Jednak nie mogłam oprzeć się pokusie
skosztowania kawy Luwak, choćby po to,
żeby przekonać się, czy rzeczywiście jest
warta swojej ceny. Okazja nadarzyła się
podczas krótkiego pobytu w Kucie, gdzie
w jednej z kawiarni zamówiłam filiżankę
Kopi Luwak - o ile można tak nazwać lurę,
którą podała mi kelnerka. Rozcieńczona do
granic możliwości ma jednak dość mocny
aromat... kawy, o ile mogę zaufać moim
kubkom smakowym.

Nasza wizyta w Kucie ma jeszcze jeden cel.
Docieramy do miejsca, w którym 12 paź-
dziernika 2002 r. doszło do zamachu bom-
bowego przeprowadzonego przez islam-
skich ekstremistów. Dziś znajduje się tam
tablica pamiątkowa z nazwiskami dwustu
dwóch śmiertelnych ofiar, w tym polskiej
dziennikarki Beaty Pawlak. Po tym wyda-
rzeniu ruch turystyczny na wyspie znac-
nie osłabł. Dopiero od paru lat powraca do
dawnego stanu.

Oczywiście Bali to nie tylko kawa i plažo-
wanie, ale mnóstwo wspaniałych świątyń,
pola ryżowe na zboczach wzgórz, wodo-
spady, małe gaje i smaczna, choć ostro
przyprawiana kuchnia. Oprócz tego spek-
takle taneczne przy muzyce wykonywanej
na tradycyjnych instrumentach - angklun-
gach, w których bierze udział mitologicz-
ny smok Barong, oraz tancerki i tancerze
w kolorowych, bogato zdobionych strojach.
A jeśli ktoś przywiezie tu ze sobą naszą eu-
ropejską bladeść, nie tylko nie ma się czego
wstydzić, ale stanie się obiektem podziwu
i zazdrości balijskich dziewcząt. Polecam
także zabranie ze sobą, albo wcześniejsze
przeczytanie książki Elisabeth Gilbert „Eat,
pray, love”, której ostatnia część to dosko-
nały duchowy przewodnik po tamtejszej
kulturze.

Jolanta Łada-Zielke

Luwak, „producent” najdroższej kawy świata.

Goblante
24 Stunden
Seniorenbetreuung & Haushaltsservice

GOBLANTE
całodobowa opieka nad osobami starszymi i gospodarstwem domowym

Dosiego Roku 2013

Oferujemy pomoc w znalezieniu i zatrudnieniu profesjonalnego personelu do opieki nad osobami starszymi oraz do prowadzenia gospodarstwa domowego. Naszą ofertę dostosowujemy do indywidualnych potrzeb.

Pośredniczymy w kontaktach:
• z polskimi agencjami pracy
• osobami prowadzącymi samodzielną działalność gospodarczą

Goblante GbR
Isarring 17
D-82515 Wolfartshausen
T: +49(0)8171- 4 83 16 89
F: +49(0)8171- 8 18 97 31
info@goblante.de www.goblante.de

Szansa dla samotnych

POLSKO-NIEMIECKIE

Biuro Partnersko-Matrymanialne z 15-letnim doświadczeniem i dużymi sukcesami

* Pomaga Nawiązać Znajomości
* Poznać Ciekawych Ludzi
* Zawrzeć Przyjaźń lub Matrimonię

Pragniesz zmienić swoje życie, odnaleźć partnera/partnerkę, o którym zawsze marzyłeś, nie czekaj na przypadek, pomóż swojemu szczęściu i przekonaj się, jak setki naszych szczęśliwych par, że naprawdę warto!

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!
TEL. 089-326 00 321
089-326 00 322

Nasza dewiza:
*Uczciwość - Dyskrekcja
- Profesjonalizm - Skuteczność*

Salon Fryzjerski
POLSKI SALON FRYZJERSKI
Eugeniusz Ochmann
www.salon-ochmann.de

	DLA PANI	DLA PANA
Strzyżenie	od 15€	Strzyżenie od 11€
Balejage	od 35€	Mycie, strzyżenie,
Pasemka	od 25€	woda do włosów,
		masaż od 17€

Wiolła, Gosia, Renata, Kazimierz, Eugeniusz
Zapraszają: pn-pt 9-19, sob 9-15

SERWIS KOMPUTEROWY
KOMPUTERY • SIECI • INTERNET

NAPRAWA • PRZEGLĄDY • INSTALACJA •
AKTUALIZACJA OPROGRAMOWANIA • OCHRONA
DANYCH • ZABEZPIECZENIE PRZED WIRUSAMI •
KONFIGURACJA • SIEĆ

WIZYTY DOMOWE
PROJEKTOWANIE STRON
INTERNETOWYCH

inż. Tomasz Czarnecki, e-mail: service@tc-it.de
tel. 089 / 46 221 363, kom.: 0178 / 35 33 092
Landsberger Str. 135

Dr. MU Debrecen **Zsuzsanna Linde-Krakowsky**

Viebigplatz 4, 80686 München
tel. 089/573 356; fax 089/578 942

- Hautärztin
- Allergologie
- Venerologie
- Laserchirurgische Behandlung
- Ästhetisch-kosmetische Medizin

Wtorek 9.00-14.00
Czwartek 9.00-14.00
Piątek 9.00-14.00

MÓWIMY PO POLSKU

www.dr-linde.de
DŁUGOLETNE DOŚWIADCZENIE W DEPILACJI LASEROWEJ

Nauka jazdy
Perlacherstr. 67
81539 München
Giesing

PKW-LKW-KRAD

FAHRSCHULE BATYRA
tel.: 089 69 77 73 74
Mobil: 0176 210 412 79
www.fahrschule-batyra.de
prawo jazdy również w j. polskim w kategoriach:
B - BE - C1 - C1E - C - CE

AUTO MAX
Daniel Mazur

Orleansstr. 70
81667 München
Tel. 089 54 24 37 33
Mobil 0 179 11 66 204

KREDYTY NA ZAKUP SAMOCHODÓW

Dokumenty potrzebne do otrzymania kredytu:

- Dowód osobisty lub paszport
- Karta do bakomatu
- Firmy: Gewerbe Anmeldung (min. 1 rok)
- BWA od księgowego za ostatni rok

PAWEŁ
Kfz Werkstatt

Warsztat Elektromechaniki

- ♦ Diagnostyka
- ♦ Naprawy
- ♦ Instalacje gazowe od 990€

Bodensestr 222
81243 München Neuaubing
Tel. 089 26214696
Mobil 0176 2291 8048

HEIZUNG SANITÄR LÜFTUNG SOLAR BRENNER-SERVICE

GdBR Meisterbetrieb
Altmann – Knutelski

Naupliastr. 63 81547 München
Tel.: 089/69398749
Fax: 089/69398750
Mobil: 0163 7665261/62
E-mail: firma@aku-gdbr.de

MÓWIMY PO POLSKU
WYKONUJEMY USŁUGI RÓWNIEŻ NA TERENIE POLSKI

Socrates
informacja i rezerwacja miejsc:
Monachium (+49)(89) 6493689
Kraków (+48)(12) 6550462
(+49) 1603215960 (+48) 601398714

międzynarodowy transport osób

www.socrates.pl socrates@socrates.pl

ADALMAR
www.prasa-polska.com

KOLPORTAŻ PRASY POLSKIEJ NA TERENIE EUROPY ZACHODNIEJ

SPRZEDAŻ HURTOWA 030-77391863
PRENUMERATA 030-77391864

USŁUGI KURIERSKIE DO 1 TONY Z BELGII, HOLANDII I NIEMIEC DO POLSKI

bez trudu bezpośrednio do Ciebie!!!

Moje Miasto polonijne czasopismo z dostawą do domu!

ZADZWOŃ
0871 97 46 335
lub
0163 153 00 57

. reklama polskich usług . porady . publicystyka . wydarzenia . kalendarium imprez .

ierogarnia EDYTY

Lepsze pierogi robiły tylko nasze babcie!
Smak nadzienia z dawnych lat ukryty w lekkim cieście, proponujemy odcinić w naszej Monachijskiej PIEROGARNI.
Codziennie dla naszych Klientów kleimy ponad 400 sztuk tego specjału...
Pierogi mięsne, kapuściane z grzybami, ruskie, a la Chef oraz sezonowe z owocami.
Wszystkie nasze wyroby są też na wynos.
Nasz stały „repertuar” to również flaczki, jak za króla Stasia, bigos wiejski „palce lizac” gulasz z bocznicą na placzkach ziemniaczanych oraz rosół domowy z makaronem, pomidorowa, ogórkowa itp...
W każdą sobotę POLSKIE KARAOKÉ !!!

Fürstenrieder Str. 8
80687 München - Laim
tel. 089/12475376

Godziny otwarcia
od wtorku do piątku
12:00 - 15:00 i 18:00 - 22:00
w sobotę 15:00 - 22:00
w niedzielę 12:00 - 20:00
poniedziałek jest dniem wolnym od pracy (dzięki bogu).

Każda sobota POLSKIE PARTY

PL 1
WWW.PL1-CLUB.DE

Chateau
FRIEDENSTRASSE 10
OPTIMOLGELÄNDE - OSTBAHNHOF - MÜNCHEN
Rezerwacja Tel. 01739123212

Konsulat Generalny RP w München
Rötgenstr.5, 81679 München
Tel.: 089/418 60 80;
www.berlin.polemb.net/index.php?document=249

Polska Misja Katolicka w Monachium
Heßstraße 24, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Polska Misja Katolicka Stuttgart
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711/564184

Polska Misja Katolicka Karlsruhe
Südenstr. 39, 76137 Karlsruhe
Tel.: 0721/24654

Polska Misja Katolicka w Ingolstadt
Gaimersheimerstr.32, 85057
Ingolstadt Tel.: 0841/84845

Polska Misja Katolicka w Norymberdze
Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg
Tel.: 0911/473355

Krakauer Haus
Hinter Insel Schütt 34, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 22 41 20

ADWOKACI:

Bronska Renata
Cuvilliesstraße 14, 81679 München Bogenhausen
Tel.: 089/43519381

Czech-Grollmann Anja
Nymphenburger Strasse 20, 80335 München
Tel.: 089/51 51 49 53

Demacker Izabela S.
Gabelsbergerstrasse 9, 80333 München
Tel.: 089/85 63 63 55

Derkacz Oskar
Candidplatz 13/V, 81543 München
Tel.: 089/65 11 41 99

Dudek Ilona
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

Grobosz Olaf
Donnersbergerstr. 46, 80634 München
Tel.: 089/13 95 83 72

Motkowski Christoph
Altheimer Eck 15, 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

Przibylla Alexander
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

LEKARZE - OGÓLNY:

Czernicki Barbara
Lindwurmstr. 75, 80337 München
Tel.: 089/53 25 23

Feldmann Irena
Landsberger Str. 497, 81241 München – Pasing
Tel.: 089/ 88 14 89

Korzen Beata
Ebertstr. 11, 76135 Karlsruhe
Tel.: 0721/35 7753

Petzold Malgorzata
Rosenheimerstr. 79, 81667 München
Tel.: 089/48 95 67 49

Sawicki Isabela
Kanalweg 154, 76149 Karlsruhe
Tel.: 0721/971 30 24

Tymiec Marian
Steinstr.30, 81667 München
Tel.: 089/488 493

Zadrozny Jacek
Therese-Giehse-Alee 33, 81739 München
Tel.: 089/67907332

WAŻNE ADRESY

LEKARZE - GINEKOLOG:

Karasiński Norbert
Bahnhofstr.41, 82152 Planegg k. München
Tel.: 089/859 55 59

Schwarz Mariusz
Karl-Köglsperger-Str. 3,1 80939 München
Tel.: 089/311 99 57

LEKARZE - STOMATOLOG:

Glatzel Fridtjof
Moosstr. 3, 84164 Moosthenning
Tel.: 08731/3230223

Januszkiewicz Olaf I.
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München
Giesing Tel.: 089/652 327

Jurecki Katharina
Amalienstr. 60, 80799 München
Tel.: 089/39 37 20

Kozłowski Joanna
Marktplatz 7, 85375 Neufahrn
Tel.: 08165/48 66

Kublik Pawel
Rheinstrasse 33, 76287 Rheinstetten-Neuburgweier
Tel.: 07242/23 27

Sitek Christian
Moosacher Str. 58c, 80809 München
Tel. 089 59 52 73

Steinberg Richard i Domanski Hanna
Müllerstr.27, 80469 München
Tel.: 089/2609541

Znorowski Marian
Am Oberanger 14, 85221 Dachau
Tel.: 08131/729440

LOGOPEDA:

Machowski Anna i Fischer Renate
Teucherstr. 28, 81829 München
Tel.: 089/189 042 09

LEKARZE - KARDIOLOG:

Mura Roman
Tal 15/2, 80331 München
Tel.: 089/2166930

ORTODONTA:

Gremminger Agnieszka
Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München
Tel.: 089/43 10 93 30

PSYCHOLOG KLINICZNY I PSYCHOTERAPEUTA:

Dypl. psycholog kliniczny i psychoterapeuta
Kaczmarek Anna
Landsberger Str. 45a, 80339 München
Tel.: 089/74 49 29 44, Mobil: 0152/07215774

KSIEGOWOŚĆ:

BBL Service
Paul-Heyse-Str. 6, 80336 München
Tel.: 089/322 123 78

Büro Center – Servis Biurowy
Jutastr. 7, 80636 München
Tel.: 089/51 99 76 38

Cukierda Dorota
Neutharder Str. 22, 76689 Karlsdorf
Tel.: 07251/349057

Hollinger & Lasota GbR
Gaimersheimerstraße 19, 85057 Ingolstadt
Tel./Fax: 0841 1426098

Wagner-Szostak Anna
Landwehrstr.2, 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

UBEZPIECZENIA:

Kroll Michael
Paulinusring 16, 85296 Fahlenbach
Tel.: 08442/953948, Mobil: 01733911579

Lagowska Malgorzata
Am Lochholz 9, 80999 München
Tel.: 01728196389

Polscy Doradcy Finansowi PLDF GmbH
Landwehrstr. 2, 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

Sowada Łukasz
Landwehrstr. 2, 80336 München
Tel.: 089/590 68 59 29, Mobil: 0176/104 224 97

ŁUMACZENIA:

Burger Beata
Westendstr. 85, 80339 München
Tel.: 089/50 07 31 47

Reissig Anna
Auerfeldstr.22, 81541 München
Tel.: 089/48 19 45

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.
Dachauer Straße 178, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

Wypijewska-Kochems Hanna
Gottfried-Böhm-Ring 43, 81369 München
Tel.: 089/78 65 21

OBSŁUGA FIRM:

M.AB Menagment
Isarstr.4C 83026 Rosenheim
Tel.: +49 803 1220 4920

Szkulicka Grażyna
Altheimer Eck 15, 80331 München
Tel.: 089/86 36 98 32

DORADZTWO PODATKOWE:

Bronska Renata
Cuvilliesstraße 14, 81679 München Bogenhausen
Tel.: 089/43519381

Przibylla Alexander
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

SZKOŁY JĘZYKOWE:

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.
Dachauer Straße 178, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

NAUKA JAZDY:

Batyra Michael
Perlachstr. 67, 81539 München
Tel.: 089/69 77 73 74

AUTO-USŁUGI:

Pawel KFZ Werkstatt
Bodenseestr. 222, 81243 München/Neuaubing
Tel.: 089/262 14 696

URODA:

Deine Kosmetikerin Annette
Fatimastr.32, 81476 München
Tel.: 017680103585 lub 089/32655131

Polski Zakład Fryzjerski – Ochmann
Landsbergerstr. 12, 80339 München
Tel.: 089/5023146

INNE:

Biurowo Partnersko-Matrimonialne w Monachium
Tel.: 089/326 00 321

Instalacje Elektryczne Peter Partika
Blücherstr. 53, 86165 Augsburg
Tel.: 0821/2196373

POLKWIAT – Kwiaty do Polski
www.polkwiat.eu , Tel.: 07021861169

WYDAWCA: werbe-agentur spsła Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de;
WSPÓŁPRACA: red. Bogdan Żurek, Witold Szrek, Joanna Wagner | Zamieszczone teksty podlegają prawu autorskiemu. Przetwarzanie tylko za zgodą wydawcy.
Redakcja nie odpowiada za niezamówione artykuły i zdjęcia. Za treść ogłoszeń, artykułów sponsorowanych oraz reklam redakcja i wydawnictwo nie ponoszą odpowiedzialności. **DRUK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **NAKŁAD:** 7000 szt.

HERAUSGEBER: werbe-agentur spsła Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de;
Der Inhalt unterliegt dem Urheberrecht. Die Verwertung aller Beiträge ist nur mit der schriftlichen Zustimmung des Herausgebers gestattet. Für unverlangt eingesandte Bild- und Textbeiträge keine Gewähr. Herausgeber und Redaktion haften nicht für den Inhalt der veröffentlichten Anzeigen. **DRUCK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **AUFLAGE:** 7000.

Impressum

Dipl.-Ing.

Mariusz Zegla

Rzecznik samochodowy

Biuro inżynierskie techniki samochodowej
i analizy wypadków drogowych

- Oceny powypadkowe
- Zabezpieczenie dowodów powypadkowych
- Kalkulacje napraw
- Wyceny pojazdów
- Oceny i opinie techniczne
- Opinie dotyczące pojazdów zabytkowych
- Przegląd i ekspertyza pojazdów używanych

Heimgartenstr. 13 · 85221 Dachau · Tel.: 08131/666 60 33

Fax: 08131/666 60 44 · Mobil: 0172/895 08 00 · E-Mail: MZegla@t-online.de

Stacja kontroli pojazdów mechanicznych z miłą i kompetentną obsługą

KÜS Dachau

Organizacja zrzeszająca niezależnych rzeczoznawców pojazdów mechanicznych Dachau

- Okresowe badania techniczne wszystkich rodzajów pojazdów
- Okresowe badania emisji spalin
- Kontrola i ekspertyza modyfikacji wprowadzonych w pojeździe

Karl-Benz-Str. 12 · 85221 Dachau · Tel. 08131/279 333 · Fax 08131/292 375

www.kues-dachau.de · zapraszamy również bez umówionych terminów!

Godziny otwarcia:

Pon.- Pt. 09.00 – 18.00

Sob. 09.00 – 13.00

Dipl.-Ing.

Mariusz Zegla

Kfz-Sachverständiger

Prüfingenieur i. A. d. KÜS e.V.

Kfz-Sachverständigenbüro

Heimgartenstr. 13 · 85221 Dachau

Telefon 08131/666 60 33

Fax 08131/666 60 44

Mobil 0172/895 08 00

E-Mail mzegla@t-online.de

KÜS Kfz-Prüfstelle Dachau

Karl-Benz-Str. 12 · 85221 Dachau

Telefon 08131/27 93 33

Fax 08131/29 23 75

E-Mail kues.dah@t-online.de

Web www.kues-dachau.de

KANCELARIA ADWOKACKA

Oskar Derkacz

Candidplatz 13/V (U1 Candidplatz)

81543 München

Fax: (089) 62 42 39 79

- **Prawo Karne** (obrona w sprawach karnych i wykroczenia)
- **Prawo Pracy** (pomoc przy wypowiedzeniach i odprawach)
- **Prawo Cywilne** (przygotowywanie i sprawdzanie umów)
- **Pomoc w nagłych wypadkach** (aresztowanie, przeszukanie itp.)
Gwarantujemy bezpośredni kontakt z adwokatem
tel. kom.: 0179-41 94 26 4

Tel.: (089) 65 11 41 99

E-Mail: kanzlei@derkacz.net

Kancelaria Adwokacka

z a p r a s z a

Ilona Dudek

Rechtsanwältin

Alexander Przibylla

Rechtsanwalt

prawo rodzinne . prawo pracy . prawo karne . prawo gospodarcze . prawo spadkowe .
regulacja wypadków drogowych . deklaracje podatkowe i księgowość

Oskar-von-Miller-Ring 31 . 80333 München
Telefon: 089 287 297 330 . Fax: 089 287 297 339

UDZIELAMY PORAD W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

DORADZTWO FINANSOWE

- Pomagamy osiągnąć wasze cele finansowe
- Tworzymy indywidualny plan finansowy
- Kredyty konsumpcyjne i hipoteczne
- Girokonto za 0€
- **Ubezpieczenia**
 - rentowe i emerytalne z dotacjami państwowymi
 - OC prywatne i dla firm
 - na życie
 - wypadkowe
 - komunikacyjne - 3 wypadki bez utraty rabatu
 - kosztów prawnych
 - zdrowotne: prywatne i państwowe

Zadzwoń i umów się

Małgorzata Lagowska - Monachium, tel. 01728196389, e-mail: malgorzata.lagowska@dvag.de